

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ЩОДО ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА
ДЛЯ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМ НАВЧАННЯ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 «ЕКОНОМІКА»
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ЕКОНОМІКА»

КРЕМЕНЧУК 2023

Методичні вказівки щодо підготовки кваліфікаційної роботи магістра для студентів денної та заочної форм навчання зі спеціальності 051 «Економіка» освітньо-професійної програми «Економіка»

Укладачі д.е.н., проф. Ольга МАСЛАК
к.е.н., доц. Наталя ГРИШКО
к.е.н., Ольга ГЛАЗУНОВА

Рецензент д.е.н., проф. Микола ХОМЕНКО
Кафедра економіки

Затверджено методичною радою КрНУ

Протокол № 9 від 28.06 2023 р.

Голова методичної ради проф. Віктор КОСТІН

З М І С Т

1 Мета і завдання кваліфікаційної роботи магістра.....	4
2 Вимоги до кваліфікаційної роботи магістра.....	6
3 Структура, зміст і обсяг кваліфікаційної роботи освітнього ступеня «магістр».....	10
4 Оформлення кваліфікаційної роботи магістра.....	18
5 Порядок перевірки кваліфікаційних робіт на академічний плагіат із використанням програмно-технічних засобів.....	30
6 Підготовка та порядок захисту кваліфікаційної роботи освітнього ступеня «магістр».....	34
7 Рецензування та захист кваліфікаційної роботи магістра.....	36
8 Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи освітнього ступеня «магістр».....	36
Додаток А Приклади оформлення бібліографічного опису в списку використаних літературних джерел.....	42
Додаток Б Приклад оформлення титульного аркуша пояснювальної записки до кваліфікаційної роботи.....	45
Додаток В Приклад оформлення завдання на кваліфікаційну роботу.....	46

1 МЕТА І ЗАВДАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Кваліфікаційна робота магістра – це кваліфікаційний документ, на підставі якого Екзаменаційна комісія (ЕК) визначає рівень кваліфікації магістра та його здатність до самостійної роботи. Кваліфікаційна робота магістра передбачена освітньо-професійною програмою «Економіка» зі спеціальності 051 – «Економіка» як форма атестації здобувачів відповідно до вимог Стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка для другого (магістерського) рівня вищої освіти (Затверджено Наказом МОН від 04.03.2020 р. №382).

Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складного спеціалізованого завдання або практичної складної задачі або проблеми в економічній сфері, що потребує досліджень та/або інновацій і характеризується невизначеністю умов та вимог.

Показником якісної підготовки магістра є реальність кваліфікаційної роботи, тобто такої, що виконана на матеріалах конкретного підприємства, організації чи установи, висновки і рекомендації якої повністю або частково можуть бути використані у практичній діяльності об'єктів і сприятимуть підвищенню її ефективності.

Кваліфікаційна робота освітнього ступеня «магістр» має бути публічно захищеною, на основі чого за рішенням екзаменаційної комісії здобувачу надається диплом державного зразка про закінчення закладу вищої освіти.

Підготовка кваліфікаційної роботи магістра зі спеціальності 051 «Економіка» освітньо-професійної програми «Економіка» пов'язана із формуванням **загальних та спеціальних (фахових) компетентностей**, що потрібні для подальшої професійної діяльності:

- ЗК 1 Здатність генерувати нові ідеї (креативність)
- ЗК 2 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- ЗК 4 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)
- ЗК 6 Здатність розробляти та управляти проєктами
- ЗК 7 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)
- ЗК 8 Здатність проводити дослідження на відповідному рівні
- СК 1 Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень
- СК 2 Здатність до професійної комунікації в сфері економіки іноземною мовою
- СК 3 Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки
- СК 4 Здатність використовувати сучасні інформаційні технології,

- методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження
- СК 5 Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку
  - СК 6 Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси
  - СК 7 Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання
  - СК 8 Здатність оцінювати можливі ризики, соціально- економічні наслідки управлінських рішень
  - СК 9 Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проєктів у соціально-економічній сфері
  - СК 10 Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем
  - СК 11 Здатність планувати і розробляти соціально-економічні проєкти в умовах відбудови економіки а інноваційних засадах та її інтеграції в європейській економічній простір, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення і застосовувати їх для формування нових моделей економічних систем та процесів

Підготовка кваліфікаційної роботи магістра забезпечує формування таких **програмних результатів**:

- ПРН 1 Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем
- ПРН 2 Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності
- ПРН 3 Вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово
- ПРН 4 Розробляти соціально-економічні проєкти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень
- ПРН 5 Дотримуватися принципів академічної доброчесності.
- ПРН 6 Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді
- ПРН 7 Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропоновані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень
- ПРН 8 Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань

- ПРН 9 Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень
- ПРН 10 Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально- економічними системами
- ПРН 11 Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально- економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів
- ПРН 12 Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризику
- ПРН 13 Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень
- ПРН 14 Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем
- ПРН 15 Організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проєктів в умовах відбудови економіки на інноваційних засадах та її інтеграції в європейський економічний простір із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення при трансформації економічних систем

2 ВИМОГИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Кваліфікаційна робота магістра повинна відповідати наступним вимогам:

- відповідати вимогам академічної доброчесності (перевірка роботи програмними продуктами, які дозволяють виявляти плагіат у наукових працях, є обов'язковою);
- відображати рівень економічної підготовки з обраної теми;
- містити аналіз законодавчих та нормативних документів;
- відображати огляд літературних джерел;
- містити критичний аналіз діючої практики функціонування підприємства – бази комплексної практики з фаху;
- показати навички самостійної роботи, оволодіння методикою проведення досліджень при вирішенні проблем і питань що розробляються;
- містити висновки, конкретні пропозиції та розрахунки ефективності їх упровадження.

Кваліфікаційна робота освітнього ступеня «магістр» потребує виконання певних вимог щодо її написання та повинна бути публічно захищеною.

Теоретичну основу дослідження кваліфікаційної роботи магістра мають формувати праці вітчизняних та зарубіжних науковців.

Інформаційну базу дослідження становлять офіційні статистичні дані економічно-соціального розвитку України (наприклад, Державного комітету статистики України, Міністерства промислової політики України; Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку, Національного банку України) та результати проведеного на підприємстві дослідження.

Методичною основою кваліфікаційної роботи є комплекс загальнонаукових і спеціальних методів: формалізації і порівняння; синтезу, системно-структурного та порівняльного аналізу, математичного моделювання, комплексного і системного підходів, структурно-логічного моделювання, декомпозиції, математичної статистики, розрахунково-аналітичні методи, методи кількісного та якісного аналізу, прогнозування і т.д.

Базою дослідження кваліфікаційної роботи освітнього ступеня «магістр» має стати об'єкт дослідження, на якому студент попередньо проходив комплексну практику з фаху.

Тематику кваліфікаційних робіт магістрів розробляє і затверджує кафедра економіки, яка є випусковою для студентів спеціальності 051 – «Економіка». Щороку теми кваліфікаційних робіт магістрів переглядаються й оголошуються студентам. Тематика кваліфікаційних робіт повинна відповідати професійним компетентностям магістра з економіки.

Теми кваліфікаційних робіт обираються студентом самостійно з пропонованого переліку та погоджуються з завідувачем кафедри та керівником. Після чого формується план роботи та здійснюється безпосереднє її виконання відповідно до графіку, офіційно затвердженого на засіданні кафедри.

Вибираючи тему кваліфікаційної роботи студент повинен враховувати напрям його навчально-дослідницької роботи, теми доповідей на наукових конференціях, особливості діяльності об'єкта дослідження, матеріали якого будуть використані, наявність літератури, програмних продуктів, теоретичних і практичних розробок, необхідної інформації тощо. Від правильного вибору теми залежать результати роботи. Вибрана тема закріплюється за здобувачем на підставі його письмової заяви. У подальшому закріплення за студентами тем кваліфікаційних робіт оформляється наказом ректора. Не дозволяється виконання роботи кількома студентами з однієї й тієї самої теми на базі одного й того самого об'єкта дослідження.

На основі графіка виконання кваліфікаційної роботи магістра за погодженням з керівником роботи розробляється календарний план. Відповідно до нього науковий керівник засвідчує своєчасність виконання здобувачем основних завдань роботи.

До затвердження теми кваліфікаційної роботи наказом по університету студент, за наявності важливих причин, може ставити питання про її зміну. Зміна теми кваліфікаційної роботи після затвердження її наказом по університету виключена.

Обов'язками наукового керівника кваліфікаційної роботи освітнього ступеня «магістр» є:

- бере участь у розробці тематики кваліфікаційних робіт, а після оприлюднення тематики надає студентам необхідні пояснення за запропонованими темами;
- готує та видає студенту завдання на кваліфікаційну роботу;
- контролює реалізацію календарного плану виконання роботи. У разі суттєвих порушень, які можуть призвести до зриву встановлених термінів надання кваліфікаційної роботи до ЕК, інформує гаранта програми та зав. кафедри для прийняття відповідних заходів, у тому числі й рішення про недопущення до захисту;
- здійснює загальне керівництво виконанням здобувачем роботи і несе відповідальність за наявність у роботі помилок системного характеру; у разі невиконання студентом його рекомендацій щодо виправлення таких помилок, зазначає це у відгуку;
- використовує час, відведений на керівництво, для: систематичних (не менше одного разу на два тижні) співбесід, на яких студент інформує про стан виконання роботи, обговорюються можливі варіанти рішень, конкретизуються окремі пункти завдання тощо; консультацій студента з усіх питань, щодо виконання роботи; перевірки виконаної роботи (частинами або в цілому);
- готує відгук керівника і несе відповідальність за його об'єктивність;
- готує студента до захисту, бере участь у попередньому захисті;
- має бути присутнім на засіданні ЕК під час захисту кваліфікаційних робіт, керівником яких він є.

Обов'язками рецензента кваліфікаційної роботи освітнього ступеня «магістр» є:

- на підставі направлення за підписом завідувача випускової кафедри, отримує від студента кваліфікаційну роботу для рецензування;
- докладно ознайомлюється зі змістом роботи та графічним (ілюстративним) матеріалом, приділяє увагу науково-технічному рівню розробки, сучасності, обґрунтованості та раціональності прийнятих рішень, правильності розрахунків, використанню новітніх технологій, дотриманню вимог державних стандартів тощо. За необхідності запрошує студента на бесіду для отримання його пояснень з питань роботи;
- до дати, яка зазначена у направленні, готує рецензію у друкованому

вигляді на стандартному бланку.

Обов'язками здобувача щодо виконання кваліфікаційної роботи освітнього ступеня «магістр» є:

- своєчасне обрання теми кваліфікаційної роботи, отримання попереднього завдання та рекомендації від керівника для систематизації та опрацювання матеріалів під час проведення комплексної практики з фаху;
- під час практики (комплексна практика з фаху), крім виконання її програми, ознайомитися з практичною реалізацією питань організації та управління виробництвом (підприємством, фірмою тощо), техніко-економічних і спеціальних питань за темою кваліфікаційної роботи;
- після складання та захисту звіту про проходження комплексної практики з фаху отримати у керівника остаточне завдання на кваліфікаційну роботу за встановленою формою та затверджене завідувачем випускової кафедри, з'ясувати зміст, особливості та вимоги до виконання його окремих питань;
- регулярно, не менше одного разу на два тижні, інформувати керівника про стан виконання роботи відповідно до календарного плану, надавати на його вимогу необхідні матеріали для перевірки;
- самостійно виконувати кваліфікаційну роботу;
- під час розроблення питань враховувати сучасні досягнення науки, використовувати передові методики наукових та експериментальних досліджень, приймати обґрунтовані й оптимальні рішення із застосуванням системного підходу;
- під час виконання роботи використовувати сучасні комп'ютерні технології;
- відповідати за правильність прийнятих рішень, обґрунтувань, розрахунків, якість оформлення текстового та графічного матеріалу, їх відповідність методичним рекомендаціям випускової кафедри щодо виконання кваліфікаційних робіт випускової кафедри, існуючим нормативним документам та державним стандартам;
- у встановлений термін подати кваліфікаційну роботу для перевірки керівнику та консультантам і після усунення їх зауважень повернути керівнику для отримання його відгуку;
- у встановлений термін подати кваліфікаційну роботу для перевірки на академічний плагіат із використанням програмно-технічних засобів (перевірку випускних кваліфікаційних робіт на плагіат проводять відповідальні по кафедрі, затверджені наказом по університету);
- особисто подати кваліфікаційну роботу, допущену до захисту, рецензенту; на його вимогу надати необхідні пояснення з питань, які розроблялися;

- ознайомитися зі змістом відгуку керівника і рецензії та підготувати (у разі необхідності) аргументовані відповіді на їх зауваження під час захисту роботи у ЕК. Вносити будь-які зміни або виправлення в роботу після отримання відгуку керівника та рецензії забороняється;
- пройти попередній захист на кафедрі, де виконувалася робота;
- надати на кафедру підготовлену та допущену до захисту кваліфікаційну роботу з відгуком керівника і рецензією не менш ніж за тиждень до її захисту в ЕК;
- своєчасно прибути на захист кваліфікаційної роботи або попередити завідувача випускової кафедри та голову ЕК (через секретаря ЕК) про неможливість присутності на захисті із зазначенням причин цього та наступним наданням документів, які засвідчують поважність причин. У разі відсутності таких документів ЕК може бути прийнято рішення про неатестацію його як такого, що не з'явився на захист атестаційної роботи без поважних причин, з подальшим відрахуванням з університету.

3 СТРУКТУРА, ЗМІСТ І ОБСЯГ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ «МАГІСТР»

Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складного спеціалізованого завдання або практичної складної задачі або проблеми в економічній сфері, що потребує досліджень та/або інновацій і характеризується невизначеністю умов та вимог. Об'єкт дослідження (база) має належати до класу узагальненого об'єкта діяльності фахівця спеціальності 051 «Економіка».

Загальний обсяг кваліфікаційної роботи магістра з економіки має бути в межах 3-3,75 авторських аркушів (80–90 рукописних сторінок), у т.ч. обсяг таких складових як вступ, розділ 1, розділ 2, розділ 3, висновки. Допускаються відхилення у межах 10 сторінок. До цього обсягу не включають список використаних джерел та додатки.

До структури роботи мають входити:

- титульний аркуш (Додаток Б);
- завдання на кваліфікаційну роботу (Додаток В);
- календарний план-графік;
- реферат;
- зміст;
- вступ (3–5 стор.);
- розділ 1 – теоретико-методологічний (до 20 сторінок загального обсягу роботи);
- висновки до розділу 1 (1–2 стор.);

- розділ 2 – дослідницько-аналітичний (до 40 сторінок загального обсягу роботи);
- висновки до розділу 2 (1–2 стор.);
- розділ 3 – проектно-рекомендаційний (до 20 сторінок загального обсягу роботи);
- висновки до розділу 3 (1–2 стор.);
- висновки (3–5 стор.);
- список використаної літератури/ джерел (Додаток А);
- додатки (у разі потреби).

Типову структуру кваліфікаційної роботи здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти наведено у табл. 1.

Таблиця 1 - Структура кваліфікаційної роботи здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

Структурний елемент	Кількість сторінок	Нумерація сторінок	Примітка
Титульний аркуш	1		Додаток Б
Завдання на кваліфікаційну роботу	1		Додаток В
Календарний план виконання роботи	1		
Реферат	2		Українською та англійською мовами (по 1 ст.)
Перелік скорочень, умовних позначень та символів	1		У разі потреби
Зміст	1	6	
Вступ: - актуальність роботи; - зв'язок роботи з науковими програмами планами та темами; - мета та завдання роботи; - об'єкт дослідження; - предмет дослідження; - методи дослідження; - елементи наукової новизни; - практична значущість; - апробація результатів роботи	3-5	7	Структуру вступу наведено у тексті методичних рекомендацій
Основна частина: РОЗДІЛ 1 (теоретико-методологічний) РОЗДІЛ 2 (дослідницько-аналітичний) РОЗДІЛ 3 (проектно-рекомендаційний)	75-80 До 20 До 40 До 20	Залежно від обсягу попереднього розділу	Кожен з розділів має складатися з 3-4 підрозділів
Висновки до кожного розділу (Висновки до розділу)	1–2	Залежно від обсягу попереднього підрозділу	Повинні бути узагальнюючими
Висновки до роботи в цілому (Висновки)	3–4		Повинні бути узагальнюючими
Список використаних джерел	4–5		≥ 50 джерел (Додаток А)
Додатки	х		У разі потреби

Вимоги до змісту кваліфікаційної роботи магістра.

РЕФЕРАТ. Реферат обсягом 200...500 слів українською та *іноземною* мовами має відображати інформацію, яку подано в кваліфікаційній роботі здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, у такій послідовності.

– **Відомості про обсяг роботи, кількість ілюстрацій, таблиць, додатків, кількість джерел за переліком посилань.**

Приклад

Кваліфікаційна робота містить 65 сторінок, 26 таблиць, 25 рисунків, 20 формул, 15 додатків. Перелік посилань нараховує 62 найменування.

– **Актуальність теми.**

Розкриття сутності та стану розв'язування наукової проблеми (задачі) та її актуальності й значущості для розвитку відповідної галузі науки чи виробництва, обґрунтування доцільності проведення дослідження.

Приклад

Актуальність теми дослідження зумовлена уповільненням інноваційного розвитку промислових підприємств під впливом недостатності фінансових ресурсів, низької інвестиційної активності, обмеженості попиту на науково-технічні досягнення. Необхідність вирішення порушених питань потребує розроблення організаційно-економічного механізму інноваційного розвитку підприємства.

– **Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.**

Висвітлення зв'язку вибраного напрямку досліджень з планами науково-дослідних робіт кафедри, а також з галузевими та (або) державними планами та програмами. Обов'язково зазначають номери державної реєстрації науково-дослідних робіт, а також роль автора у виконанні цих науково-дослідних робіт.

– **Мета і завдання дослідження.**

Мета роботи. Мету роботи формулюють без використання слів: «Дослідження...», «Вивчення...», оскільки вони вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету.

Приклади

Метою роботи є розвиток теоретичних положень щодо фінансового забезпечення інноваційного розвитку підприємств та удосконалення практичних інструментів для підвищення їх ефективності.

Мета роботи полягає у розкритті ефективних інструментів та удосконаленні практичних рекомендацій щодо використання та розвитку інтелектуального капіталу підприємства.

Метою роботи є розроблення та обґрунтування науково-методичних, теоретичних положень та розроблення практичних рекомендацій щодо формування і реалізації ефективної інноваційної політики.

Завдання дослідження. До формулювання цих завдань необхідно підходити якомога ретельніше, оскільки точне їх розв'язання повинно скласти зміст розділів і підрозділів кваліфікаційної роботи.

Приклад

Поставлена мета дослідження обумовила необхідність вирішення таких **завдань**:

- поглибити теоретичні положення щодо забезпечення інноваційного розвитку підприємств;
- проаналізувати стан фінансового забезпечення інноваційного розвитку підприємств в Україні;
- систематизувати основні показники що відображають інноваційний розвиток підприємств;
- удосконалити класифікацію джерел фінансування інноваційних проєктів;
- запропонувати методичні рекомендації щодо оцінювання інтелектуального капіталу підприємства;
- розробити рекомендації щодо удосконалення шляхів фінансового забезпечення інноваційного розвитку підприємств.

– **Об'єкт дослідження** – це явище або процес, що породжує проблемну ситуацію чи обрану тему наукового дослідження.

Приклади

Об'єкт дослідження – процеси фінансового забезпечення інноваційного розвитку підприємства.

Об'єктом дослідження є інноваційна діяльність промислових підприємств.

Об'єктом дослідження є процес формування та реалізації інноваційної політики підприємства у сучасних умовах господарювання.

Об'єктом дослідження є процес мотивації інноваційного розвитку підприємства.

– **Предмет дослідження** знаходиться в межах об’єкта. В об’єкті виокремлюється та частина, яка служить предметом дослідження. Саме на нього і спрямована основна увага, оскільки предмет дослідження визначає тему роботи.

Приклади

Предмет дослідження – принципи, методи і інструменти фінансового забезпечення інноваційного розвитку підприємств.

Предметом дослідження є теоретичні, науково-методичні, практичні аспекти аналізу, оцінювання та розвитку ефективності інноваційної діяльності підприємства.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних підходів та організаційних засад до формування та реалізації інноваційної політики промислового підприємства.

Методи дослідження. Важливим етапом дослідження є вибір методів дослідження, які є інструментами в здобутті фактичного матеріалу та необхідною умовою досягнення поставленої в роботі мети. Перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої мети роботи подається послідовно, стисло і змістовно, із уточненням, що саме досліджувалося тим чи іншим методом.

Приклади

У кваліфікаційній роботі було використано такі методи дослідження: порівняння, індексний, балансовий, графічний, економіко-математичний і інші методи економічного обґрунтування, а також систематизації та узагальнення (для розроблення рекомендацій та пропозицій щодо .....), економіко-статистичний (для проведення розрахунків .....), аналітичний і структурно-логічний (для розроблення методів та показників .....), графічний (для представлення .....).

– **Наукова новизна одержаних результатів.**

Доцільно виділити нові наукові положення, практичні рекомендації, які запропоновані здобувачем особисто, вказати на відмінність одержаних результатів від відомих раніше, описати ступінь наукової новизни (вперше запропоновано, удосконалено, дістало подальший розвиток). Кожне наукове положення має бути чітко сформульовано з виокремленням його основної сутності. Сформульоване наукове положення повинно читатися і сприйматися легко й однозначно (без нагромадження дрібних і таких, що затемнюють його сутність, деталей та уточнень).

Приклади формулювання наукової новизни

Наукова новизна дослідження полягає у такому:

- визначено характерні особливості інноваційної діяльності підприємства, що дозволило.....;
- обґрунтовано систему методів аналізу інноваційної діяльності, зокрема ...;
- удосконалено процедуру аналізу та оцінювання інноваційної діяльності підприємств, що спрямована на.....;
- запропоновано модель інноваційного кластеру для ефективного управління інноваційною діяльністю підприємств, що дає можливість.....;
- розширено та доповнено класифікацію інновацій на промислових підприємствах;
- уточнено і поглиблено існуючі теоретичні положення щодо ...;
- запропоновано основні заходи...;
- набув подальшого розвитку методичний підхід до реалізації інноваційної політики з використанням збалансованої системи показників, а саме:....;
- розкрито поняття ... з урахуванням...;
- удосконалено послідовність прийняття управлінських рішень при.....;
- удосконалено систему показників...;

- виявлено та узагальнено проблеми управління інтелектуальним капіталом та надано практичні рекомендації щодо...;
- дістали подальший розвиток: модель управління... .

– Практичне значення одержаних результатів.

Приклад

Результати дослідження, викладені у кваліфікаційній роботі магістра, дозволяють дійти таких висновків: розроблена методика ... може сприяти підвищенню інноваційного потенціалу підприємства; розроблений алгоритм ... дозволить своєчасно контролювати...; проведені експериментальні розрахунки з оцінювання інвестиційної діяльності підприємства показали, що ...; рекомендації, розроблені в ході дослідження можуть бути використані під час діагностики та прогнозування... .

Розроблені у кваліфікаційній роботі магістра рекомендації та пропозиції щодо вдосконалення механізму фінансового розвитку інноваційного підприємства були представлені на розгляд ради директорів ТОВ «ХХХ», де було визнано можливість практичного застосування в майбутньому окремих заходів та пропозицій щодо ..... (акт впровадження №... від ....).

– Апробація результатів роботи.

Вказується, на яких наукових конференціях, семінарах оприлюднені результати досліджень, що включені до роботи. Оформлюються відповідно до стандарту оформлення літературних джерел.

– Публікації.

Зазначається, в яких статтях у наукових журналах, збірниках наукових праць, матеріалах і тезах конференцій опубліковані результати. Оформлюються відповідно до стандарту оформлення літературних джерел.

– Ключові слова.

Найістотнішими для розкриття спрямованості роботи, формують на основі тексту роботи і розташовують у кінці реферату. Перелік 5-15 ключових слів (словосполучень) друкують прописними літерами в називному відмінку в рядок, через коми.

Приклад

Ключові слова: інновації, інноваційне підприємство, інноваційний розвиток, інноваційна політика.

Частини реферату, з яких відсутні дані, опускають.

ЗМІСТ кваліфікаційної роботи подається на наступному після реферату аркуші та має включати: вступ, найменування всіх розділів, підрозділів основної частини роботи, висновки, рекомендації, перелік посилань; додатки із зазначенням сторінок цих матеріалів.

Заголовки змісту повинні точно повторювати заголовки в тексті. Скорочувати їх у змісті або наводити їх у іншій редакції порівняно з текстом не дозволяється. Заголовки у змісті починаються з великої літери без крапки в кінці. Останнє слово кожного заголовка з'єднують крапками з відповідним номером сторінки у крайньому правому положенні в рядку.

Зміст кваліфікаційної роботи магістра повинен містити: вступ; три розділи, кожен з яких складається з трьох підрозділів; висновки та пропозиції як до кожного розділу, так до роботи в цілому; список використаних джерел, додатки.

ВСТУП. Починати Вступ необхідно з нової сторінки, оскільки він розкриває сутність і стан наукової проблеми (завдання) та її значущість,

підстави і вихідні дані для розробки теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження. Вступ має містити актуальність обраної теми, розкривати наукове та прикладне значення її розроблення, чітко формулювати основну мету роботи, визначати коло питань, об'єкти, методи та інформаційну базу дослідження, а також – наукові положення, які виносяться на захист. Тут коротко зазначаються прізвища вчених (як вітчизняних, так і зарубіжних) та практиків, публікації яких містять питання, що розглядаються, обрані методи дослідження.

– Актуальність роботи.

Обґрунтування актуальності обраної теми – початковий етап будь-якого дослідження. Студент повинен правильно вибрати тему, розуміти та оцінювати її з точки зору своєчасності і соціальної значущості, що буде підтверджувати його наукову зрілість та професійну підготовленість. Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним, викладення матеріалу повинно бути чітким, логічно послідовним, аргументованим. Актуальність теми подається у вигляді критичного аналізу та шляхів розв'язання проблеми, обґрунтовуючи значення роботи для розвитку певної галузі знань, діяльності.

Доцільно також провести короткий огляд літературних джерел за обраною темою з метою виокремлення проблемних чи невирішених аспектів, що потребують подальших досліджень.

Приклад

Вагомий внесок у розвиток науково-методичних підходів щодо інноваційної діяльності здійснили вітчизняні вчені, зокрема: ... Автори значну увагу приділяють дослідженню різних аспектів підвищення ефективності фінансування інноваційної діяльності, виявлення та використання резервів для реалізації інноваційної діяльності, економічного обґрунтування інноваційних проектів, з'ясування причин виникнення негативних тенденцій під час реалізації інноваційної діяльності.

Питанням розкриття суті інноваційного розвитку, виявлення та використання резервів для реалізації інноваційної діяльності, економічним обґрунтуванням інноваційних проектів, з'ясуванням причин виникнення негативних тенденцій у здійсненні інноваційної діяльності присвячена чимала кількість робіт зарубіжних та вітчизняних вчених-економістів: Іванова В.А, Петрова В.В..... та ін. На думку В.В. Петрова, розвиток фінансового забезпечення інноваційної діяльності можливий за умов усунення таких проблем: ...

РОЗДІЛ 1. У першому розділі розглядаються теоретичні та методологічні аспекти досліджуваної проблеми, аналітичний огляд літературних джерел з предмета дослідження, критично аналізуються різні погляди, здійснюється їх наукова класифікація, основні фактори впливу на стан і розвиток досліджуваного об'єкта тощо. Теоретичне обґрунтування, суть, значення, класифікаційні характеристики, історія та тенденції розвитку предмета дослідження, методологічні підходи повинні мати елементи полемічності, розкривати власну позицію щодо предмета дослідження, що створює передумови для проведення у наступному розділі власних наукових досліджень. Для констатації та обґрунтування загальнотеоретичних висновків та тенденцій доцільно використовувати дані, опубліковані у

відповідних енциклопедіях, монографіях, довідниках, зарубіжних джерелах, виданнях тощо.

Важливе місце в даному розділі посідає викладення методик аналізу визначених проблем, які будуть використовуватись у наступних частинах роботи. Автор має продемонструвати свою обізнаність з методами аналізу і на основі їх критичного огляду обґрунтувати вибір найпридатнішого для обраного напрямку дослідження. Слід зазначити, що огляд теоретичних основ не повинен мати компілятивного характеру, а має містити узагальнення, обґрунтування, висновки, власні думки згідно з напрямом дослідження.

У параграфі 1.2 є доцільним навести огляд нормативних та законодавчих аспектів діяльності підприємства (організації) у контексті теми дослідження.

У параграфі 1.3 надається узагальнена характеристика сучасного стану розвитку галузі.

РОЗДІЛ 2. Другий розділ містить детальний аналіз статистичних та аналітичних матеріалів, які визначають рівень розв'язання окремих аспектів досліджуваної проблеми в цілому на об'єкті дослідження. У цьому розділі викладаються: загальні методики та основні методи досліджень, які використано; алгоритм розрахунків. Також надається аналіз інформаційної та статистичної бази матеріалу, зібраного за об'єктом дослідження, використовується факторний аналіз. Доцільно обґрунтувати вибір напрямку дослідження, навести методи та методики вирішення завдань, здійснити їх порівняльну оцінку, розробити загальну методику проведення дослідження.

На основі вивчення, оброблення та узагальнення аналітичних матеріалів (зібраних в період проходження комплексної практики з фаху) студент повинен виявити вплив позитивних і негативних чинників, встановити об'єктивні та суб'єктивні причини недоліків, оцінити можливості підприємства (організації) щодо підвищення ефективного розвитку тих чи інших напрямів інноваційної діяльності з огляду на глобальні та локальні новітні тенденції.

РОЗДІЛ 3. У третьому розділі необхідно повести аналіз діяльності об'єкта дослідження у контексті теми дослідження (параграф 3.1), виявити основні проблеми розвитку.

У параграфах 3.2, 3.3 потрібно надати конкретні обґрунтовані пропозиції щодо удосконалення діяльності об'єкта дослідження в межах теми. Необхідно акцентувати увагу на оцінці й використанні науково-практичних аспектів щодо розвитку підприємства, установи, організації, управління персоналом підрозділів підприємства, реалізації функцій маркетингу, розроблення інноваційної продукції, управління інноваційними процесами і т. ін. (у межах теми дослідження).

Слід викласти власні результати досліджень із зазначенням того нового, що автор вносить у вирішення проблеми, дати оцінку повноті вирішення поставлених завдань та достовірності результатів, обґрунтувати необхідність додаткових досліджень. Характер і зміст заходів, що пропонуються, повинні базуватися на аналізі, проведеному в другому розділі роботи, з урахуванням виявлених відхилень, проблем та недоліків.

Невід'ємною частиною обґрунтування пропозицій та рекомендацій має бути прогнозування результатів діяльності підприємства завдяки впровадженню запропонованих заходів. Для розрахунків використовують методи прогнозування: екстраполяції трендів, експертних оцінок, моделювання.

ВИСНОВКИ. У кінці кожного розділу (1, 2, 3) рекомендується сформулювати висновки із стислим викладенням наведених у ньому наукових і практичних результатів. Висновки до розділу (1, 2, 3) повинні мати обсяг 1–2 сторінки. Підсумковим етапом дослідження є висновки, де узагальнюються наукові та практичні результати виконаної кваліфікаційної роботи освітнього рівня «магістр». Висновки до роботи в цілому викладають на окремому аркуші після висновків до 3-го розділу (обсяг 3–4 сторінки). У них подається оцінка отриманих результатів та пропозиції. Текст висновків доцільно розділяти на підпункти: 1, 2, 3. У висновках рекомендується викласти підсумки проведеного дослідження, основні наукові та практичні результати, що одержано, рекомендації щодо їх науково-практичного використання, наводяться власні пропозиції щодо розв'язання проблемних питань. Для формулювання чітких висновків та ґрунтовних пропозицій рекомендується апробація основних положень дослідження на наукових конференціях, семінарах, публікаціях у наукових виданнях. Висновки повинні базуватися на матеріалах основної частини роботи. На підставі отриманих висновків у роботу можуть додатково включати рекомендації, виклад яких розпочинають з нової сторінки. У рекомендаціях визначають необхідні, на думку автора, подальші дослідження проблеми; подають пропозиції щодо ефективного використання результатів дослідження.

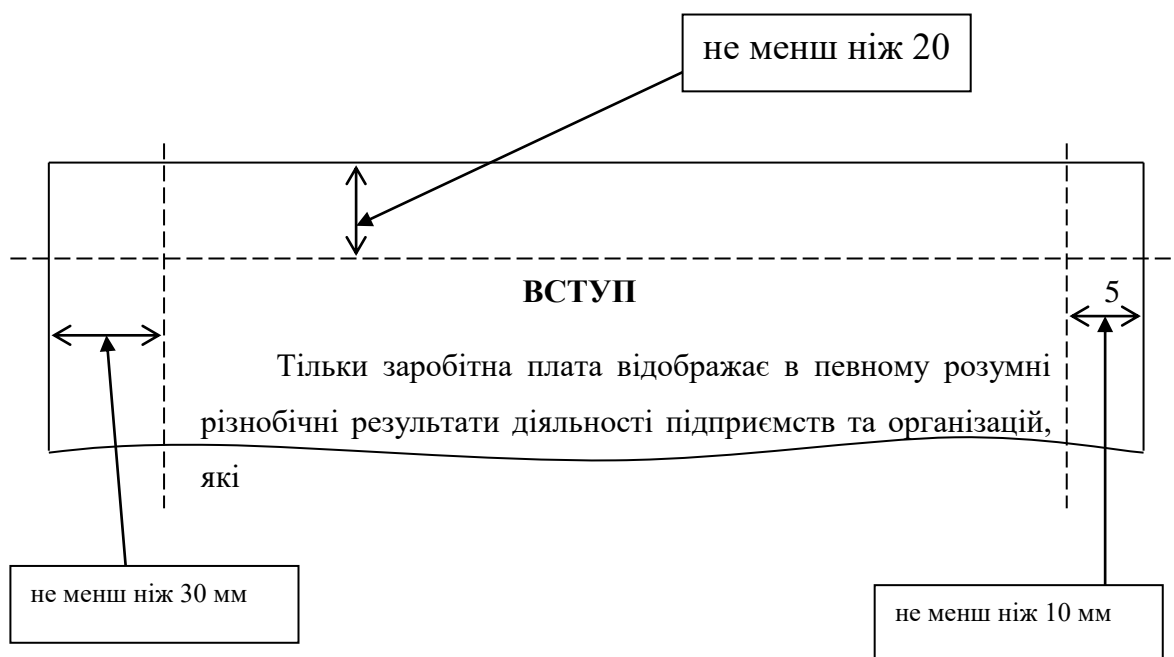
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ. Список використаних джерел, на які є посилання в основній частині роботи, наводять у кінці тексту кваліфікаційної роботи, починаючи з нової сторінки, у тому числі публікації магістранта. Список використаних джерел має нараховувати не менше 60 джерел. Список використаних джерел складається із законодавчих актів, нормативних матеріалів, вітчизняної, зарубіжної наукової літератури, фахових видань, інформаційних ресурсів. Бібліографічні описи наводять з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» (додаток А).

4 ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

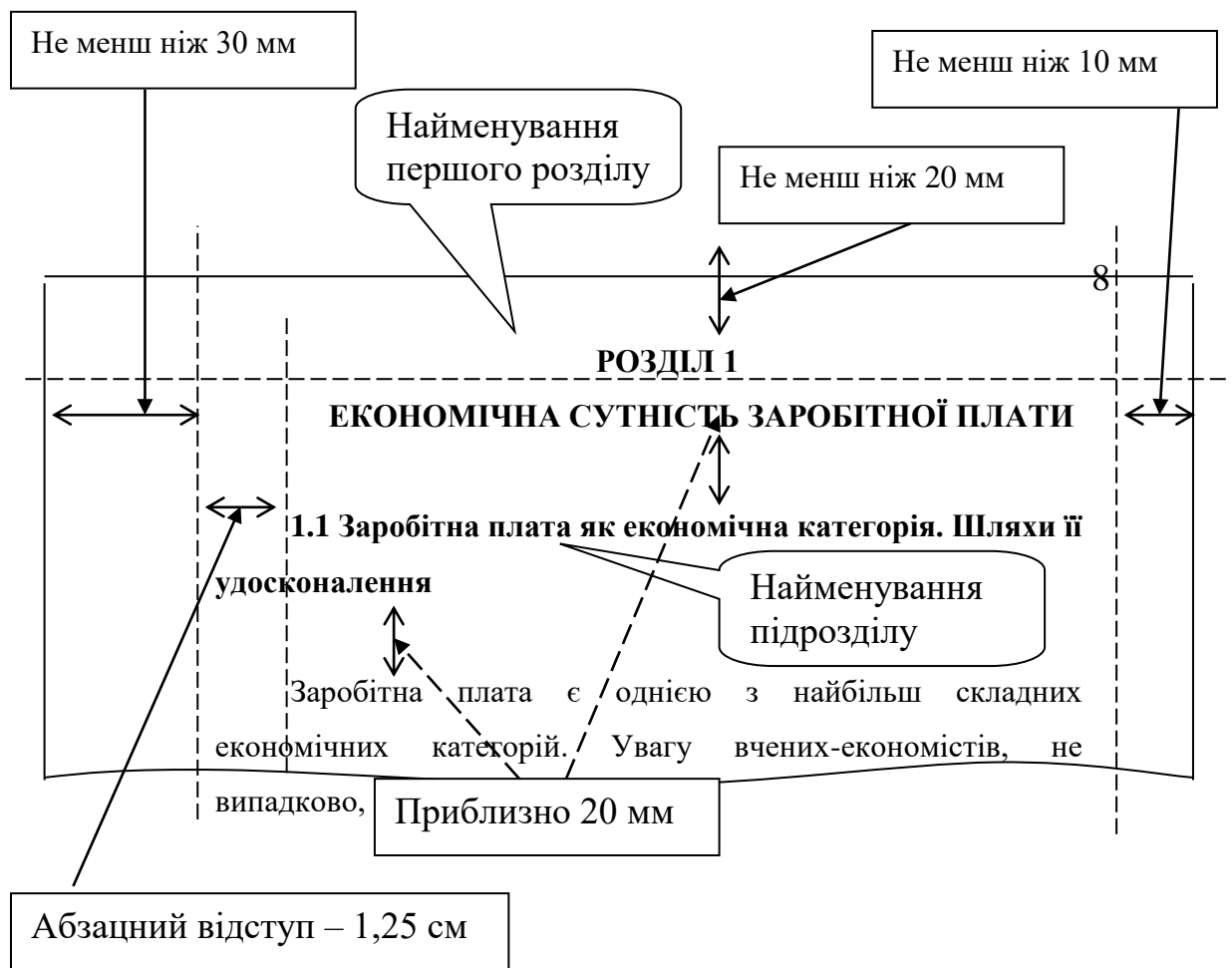
Кваліфікаційна робота може бути надрукована на принтері з використанням середовища Windows на одному боці аркуша білого паперу форматом А4 (210 x 297 мм) у вигляді поєднання тексту, ілюстрацій і таблиць. Гарнітура шрифту типу Times New Roman розміром кг 14. Міжрядковий інтервал полуторний.

Допускається використання аркушів форматом А3 (297 x 420 мм), коли це необхідно. Текст кваліфікаційної роботи варто писати, дотримуючись наступних полів: верхнє і нижнє - не менш ніж 20 мм, праве - не менш ніж 10 мм, ліве - не менш 30 мм. При виконанні роботи необхідно дотримувати рівномірної щільності, контрастності та чіткості зображення по всій роботі.

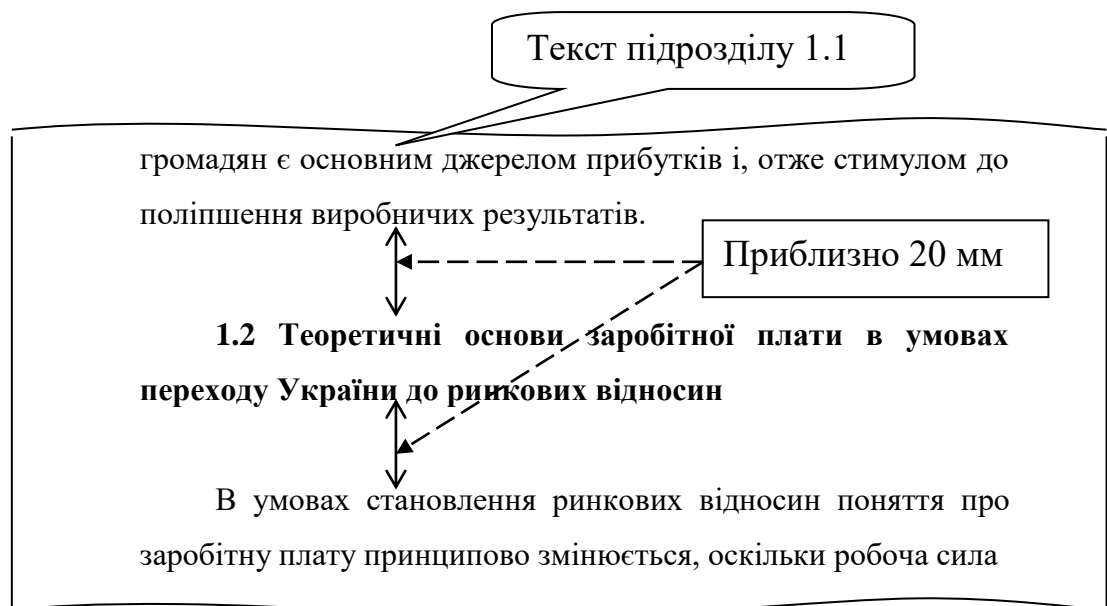
У роботі повинні бути чіткі лінії, літери, цифри та інші знаки. Усі лінії, літери, цифри та знаки повинні бути однаково чорними по всій роботі. Окремі слова, формули, знаки, що вписуються у текст, повинні бути чорного кольору: щільність вписаного тексту повинна бути максимально наближена до щільності основного зображення.

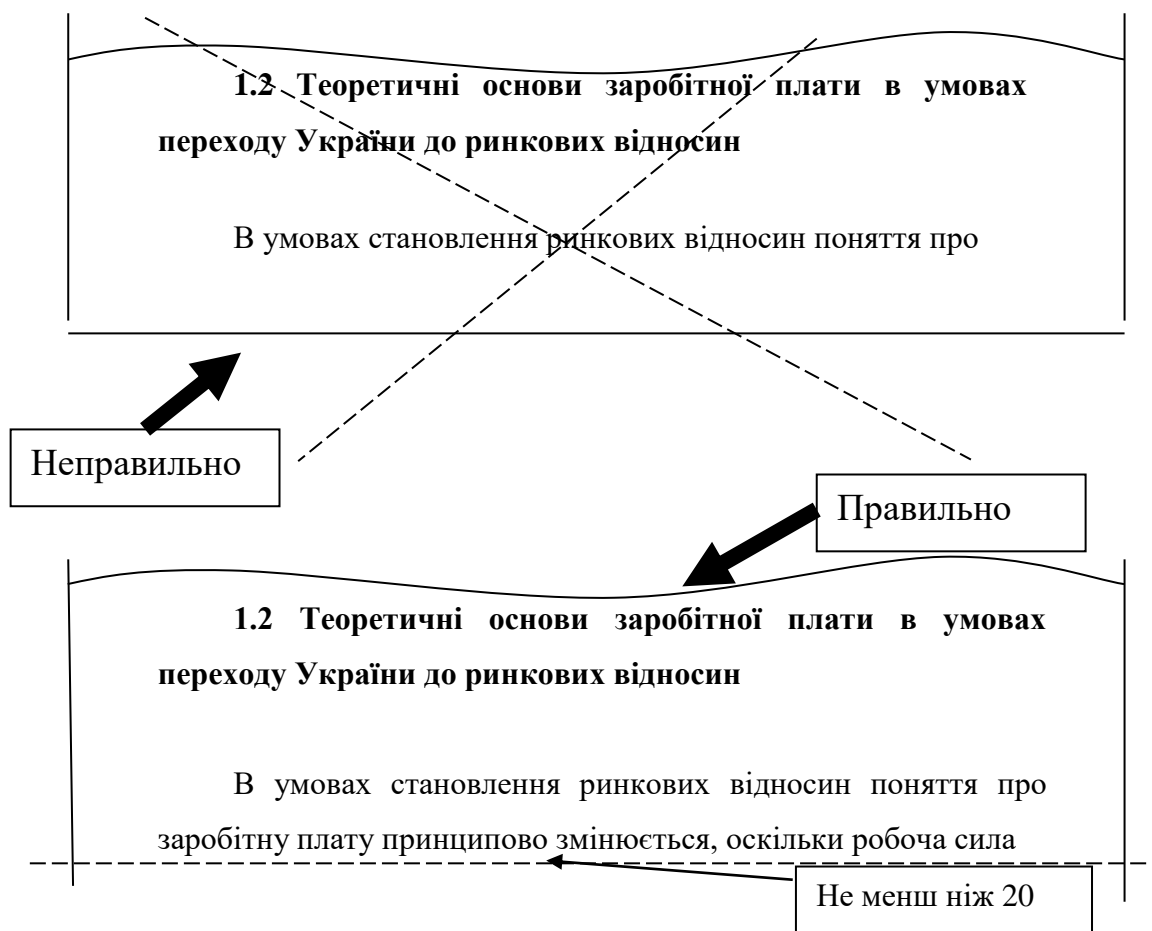
Помилки, описки та графічні неточності допускається виправляти підчищенням або зафарбовуванням білою фарбою і нанесенням на тому ж місці або між рядками виправленого зображення від руки. Структурні елементи “ЗМІСТ”, “ВСТУП”, “ВИСНОВОК”, “СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ”, “ДОДАТКИ” не нумерують, а їхні найменування слугують заголовками структурних елементів.

Найменування таких структурних елементів як розділи й підрозділи основної частини роботи повинні мати пронумеровані заголовки.

Не допускається розміщати найменування розділу та підрозділу в нижній частині сторінки, якщо після нього розташована тільки один рядок тексту.

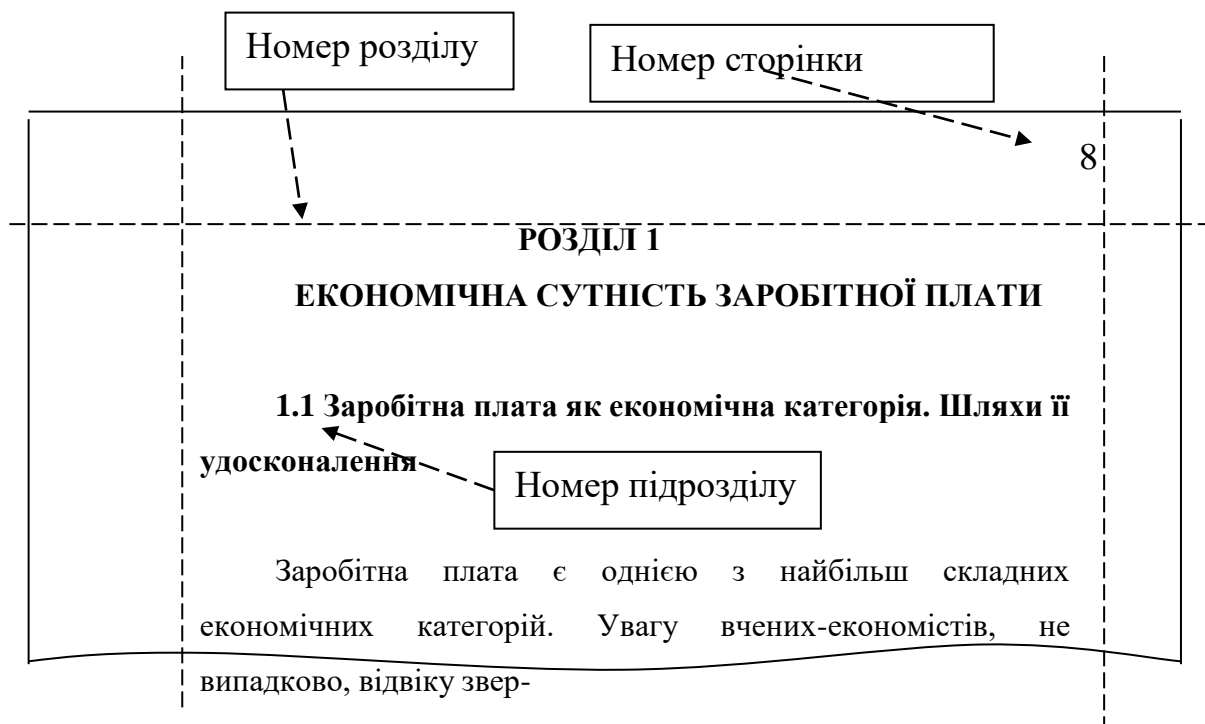
Заголовки структурних елементів і заголовки розділів варто розташовувати по центру і писати великими буквами без крапки наприкінці, не підкреслюючи.

Заголовки підрозділів робіт варто починати з абзацного відступу і писати малими літерами, крім першої великої, не підкреслюючи, без крапки наприкінці. Абзацний відступ повинен бути однаковим по всьому тексту роботи і дорівнювати 1,25 см (або 5 символам). Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою.

Переноси слів у заголовку не допускаються. Відстань між заголовком і наступним або попереднім текстом повинна бути в межах 20 мм, однакова по всій роботі. Найменування наступного підрозділу та початок його тексту розташовують на тій же самій сторінці що і попередній підрозділ.

Сторінки дипломної роботи варто нумерувати арабськими цифрами,

дотримуючись наскрізної нумерації по всьому тексту. Номер сторінки проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки наприкінці.

Титульну сторінку, завдання на кваліфікаційну роботу включають до загальної нумерації сторінок роботи. Номер на цих сторінках не проставляють.

Ілюстрації й таблиці, розташовані на окремих сторінках, включають до загальної нумерації сторінок робіт. Номер на цих сторінках проставляється.

Розділи та підрозділи робіт варто нумерувати арабськими цифрами.

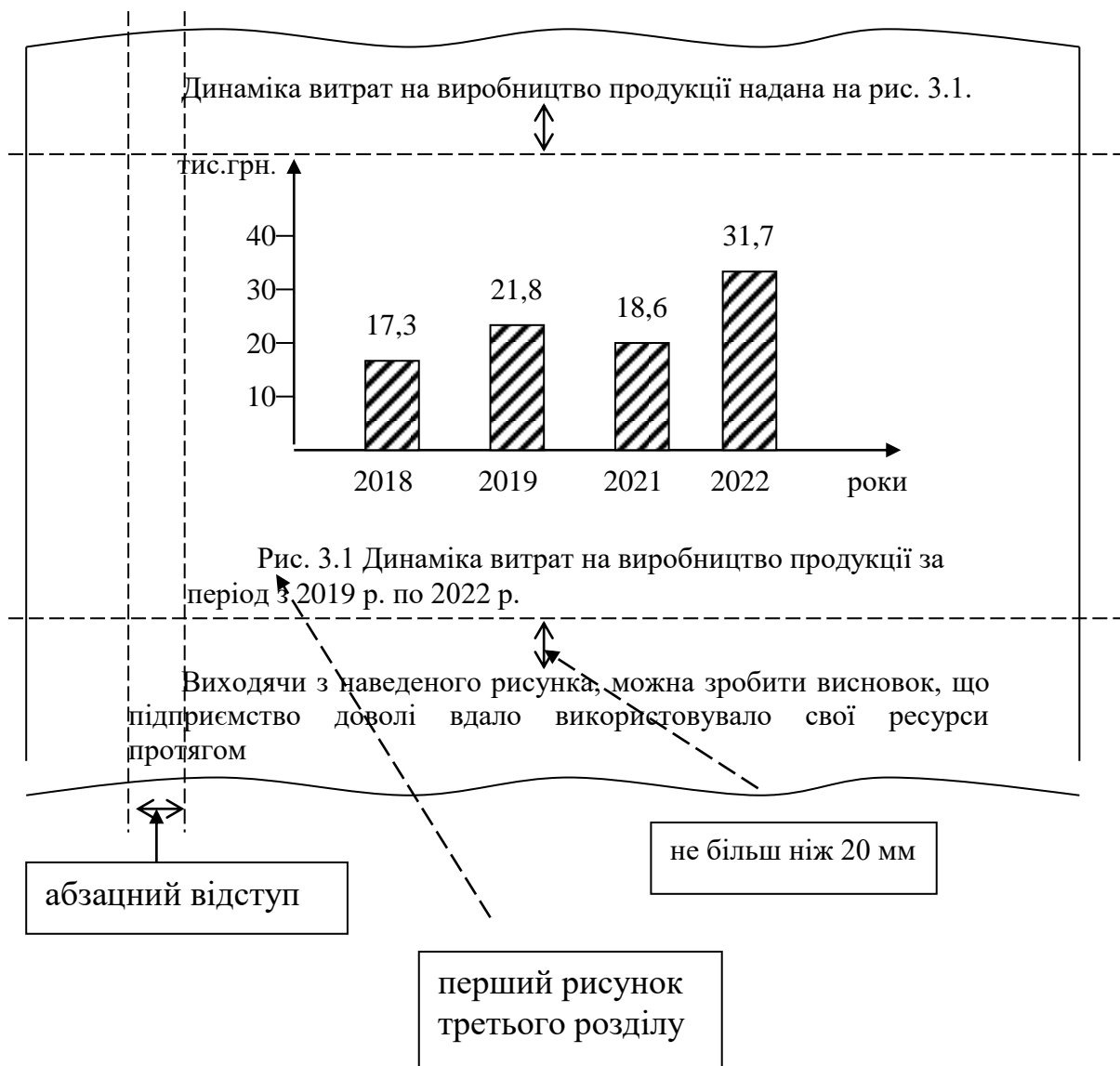
Розділи кваліфікаційної роботи повинні мати порядкову нумерацію в межах викладу основної частини роботи і позначатися арабськими цифрами без крапки, наприклад, 1, 2, 3 і т.д.

Підрозділи повинні мати порядкову нумерацію в межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, розділених крапкою. Після номера підрозділу крапку не ставлять, наприклад, 1.1, 1.2, 1.3 і т.д.

ІЛЮСТРАЦІЇ

Ілюстрації (рисунок, графік, схема) варто розташовувати в кваліфікаційній роботі безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. На всі ілюстрації повинні бути дані

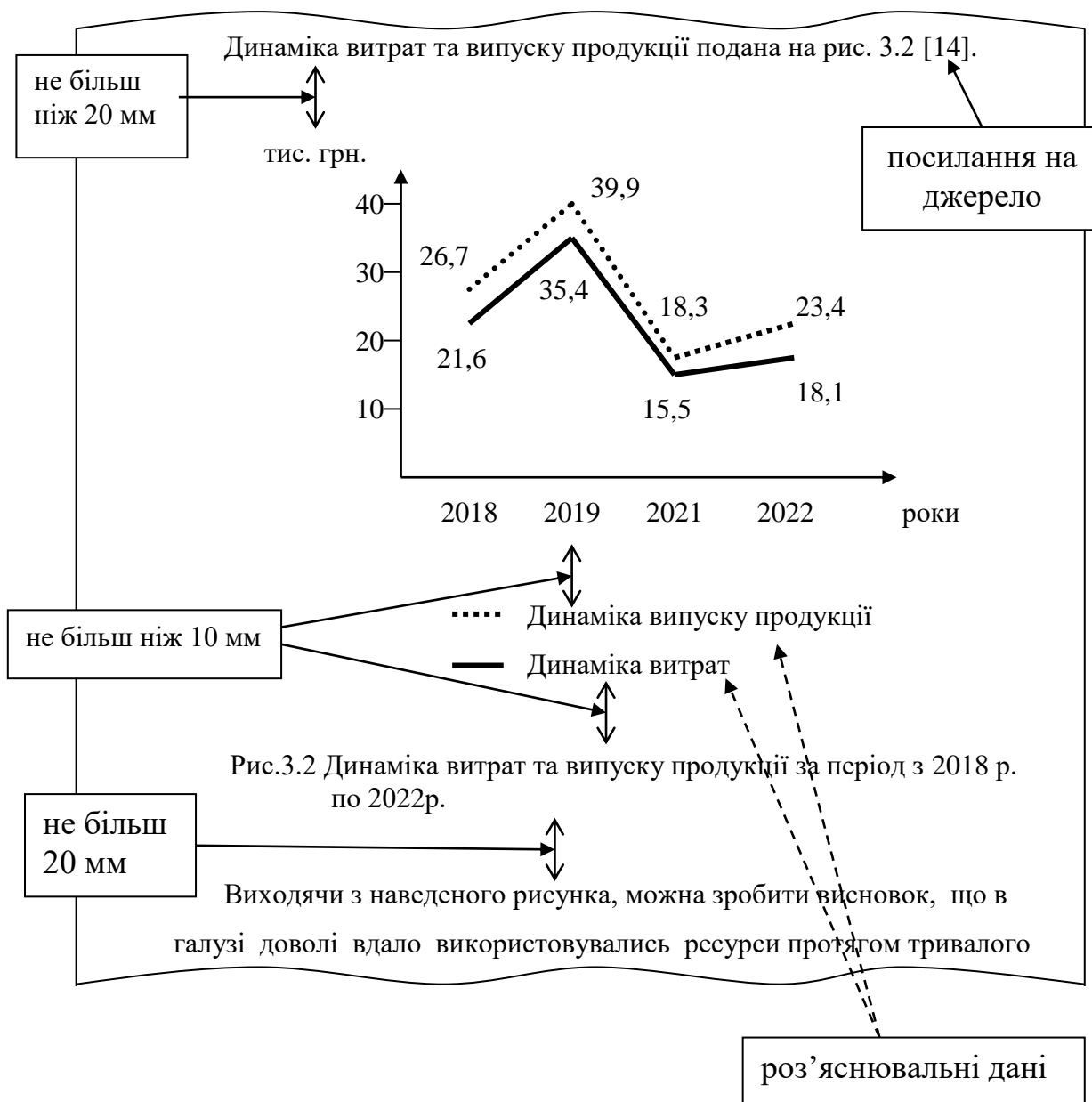
посилання в роботі. Якщо ілюстрації створені не автором роботи, необхідно давати посилання на джерело, з якого запозичена ілюстрація.

Назви схем, рисунків, графіків розташовують під ілюстрацією. При необхідності під ілюстрацією розташовують роз'яснювальні дані.

Ілюстрації варто нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком ілюстрацій, що наводяться в додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу й порядкового номера ілюстрації, розділених крапкою. Відстань від тексту до ілюстрації та від ілюстрації до тексту – один рядок (але не більш ніж 20 мм), якщо ілюстрація вбудовується в структуру тексту, тобто розташована не на окремій сторінці.

Оформлення ілюстрацій необхідно виконувати зі зваженням на те, що вони повинні бути достатньо простими для сприйняття, з одного боку, та нести максимум інформації, з другого.

ТАБЛИЦІ

Таблицю варто розташовувати безпосередньо після тексту, в якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці/сторінках, якщо таблиця доволі завелика для її розташування в структуру тексту на тій же самій сторінці.

На всі таблиці повинні бути посилання в тексті.

Таблиці нумерують арабськими цифрами порядковою нумерацією в

межах розділу, за винятком таблиць, що наводяться в додатках. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, розділених крапкою.

Назва таблиці пишеться малими літерами, крім першої великої та розташовують над таблицею. Назва повинна бути короткою і відбивати зміст таблиці.

Графи та рядки таблиці нумеруються арабським цифрами.

У випадку, коли розмір таблиці виходить за формат сторінки, таблицю поділяють на частини, які переносять на наступну сторінку/сторінки. При цьому в кожній частині таблиці вказується, що це її продовження (наприклад, “Продовження табл. 3.1”). Над останньою частиною таблиці вказується про закінчення таблиці (наприклад, “Закінчення табл. 3.1”).

та динаміка витрат на виробництво продукції наведені в табл. 3.1.

Не більш ніж 20 мм

Таблиця 3.1

Структура та динаміка елементів витрат у ПАТ «Дніпро»

Не більш ніж 10 мм	Елементи витрат на виробництво	2021 р.		2022 р.		Зміна частки, %
		Абсолютне значення, тис.грн.	Частка, %	Абсолютне значення, тис.грн.	Частка, %	
	1	2	3	4	5	6
	1. Матеріальні витрати	70291	67,7	217495	61,64	-6.06
	2. Витрати на оплату праці	27280	26,3	87602	24,8	-1,5
	3. Відрахування на соціальні заходи	1300	1,25	2230	0,64	+1,93

Не менш ніж 20 мм

Не більш ніж 20 мм

32
Продовження табл. 3.1

1	2	3	4	5	6
4. Амортизація	894	0,86	9851	2,79	+6,2
5. Інші витрати	4066	3,92	35704	10,13	
Разом витрат	103831	100,0	352882	100,0	

З табл. 3.1 видно, що підприємство, в цілому, додержувалось чіткої

“Шапка” таблиці заміняється на відповідні номери граф таблиці. Якщо таблиця не переноситься на наступну сторінку, графи таблиці не нумерують.

Перенесення таблиці на наступну сторінку допускається при написанні не менше двох рядків після «шапки» таблиці.

Наприкінці назв таблиць крапки не ставлять. Відстань від тексту роботи до таблиці – один рядок (але не більш ніж 20 мм).

Якщо в таблиці наведені дані, які мають декілька різних одиниць виміру, то необхідно внести до таблиці окрему графу щодо одиниць виміру.

Основні показники діяльності підприємства наведені в табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Основні показники діяльності ПАТ «Дніпро»

Показники	Одиниця виміру	2021 р.	2022 р.
1	2	3	4
1. Випуск продукції	тис. Грн.	67,7	71,3
2. Чисельність персоналу	осіб	63	65
3. Рентабельність	%	1,3	2,5

Як видно з табл. 1.2, товариство намагається стабілізувати свою діяльність доволі вдало.

У цілому таблиця повинна відображати необхідну в межах цієї таблиці інформацію, тобто вона не повинна бути перенасиченою. Якщо необхідно навести багато інформації, то краще навести її за допомогою кількох таблиць.

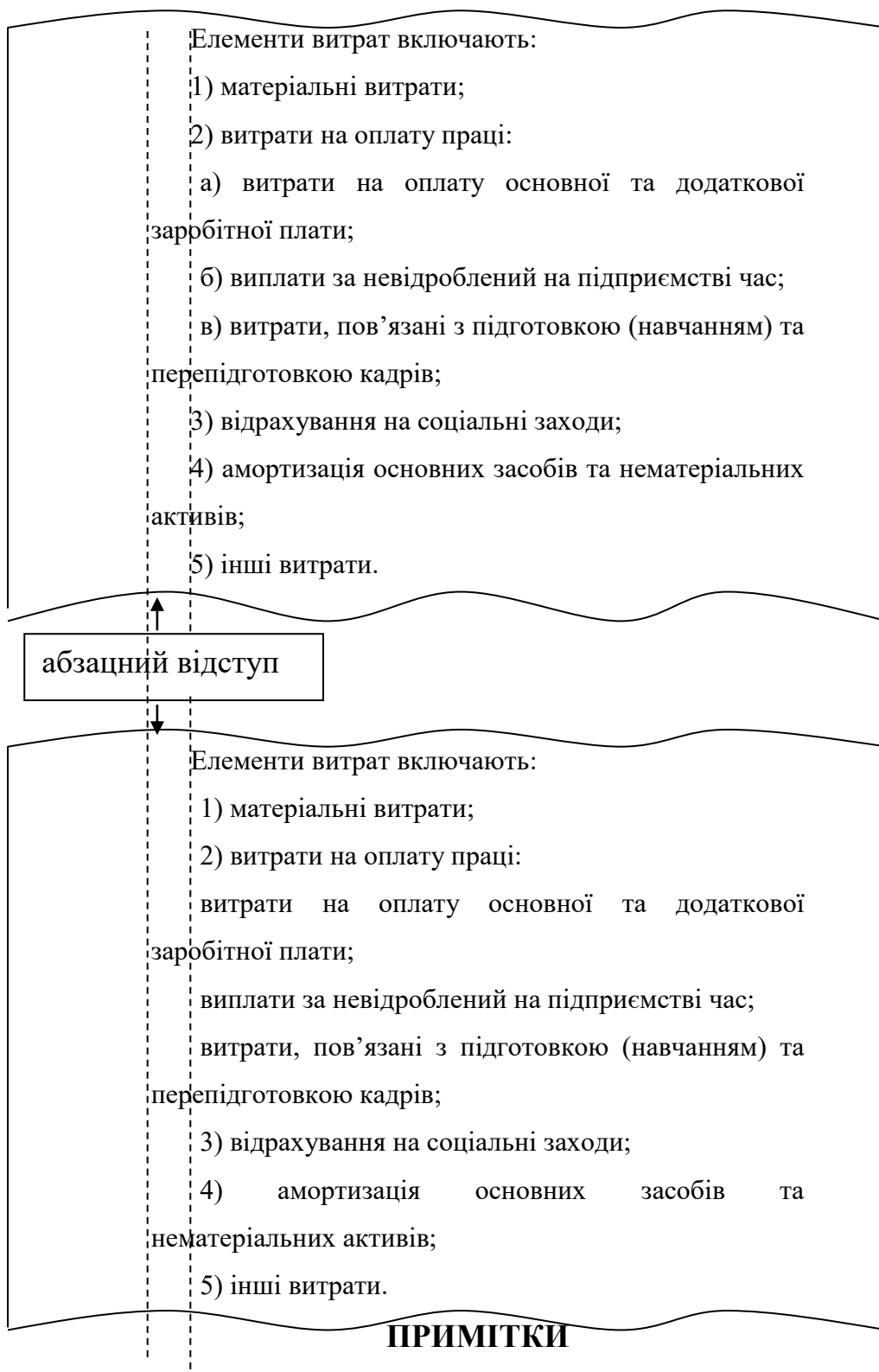
ПЕРЕРАХУВАННЯ

Перерахування, за необхідності, можуть бути наведені всередині розділів. Перед перерахуванням ставлять двокрапку.

Для першої деталізації перерахування варто використовувати арабські цифри з дужкою. Наприкінці ставиться крапка з комою, або двокрапка, якщо є подальша деталізація. Перед кожною позицією подальшого перерахування варто ставити малу літеру українського алфавіту з дужкою, або, не

нумеруючи, — з абзацного відступу без геометричних прикрас (другий рівень деталізації). Наприкінці ставиться крапка з комою.

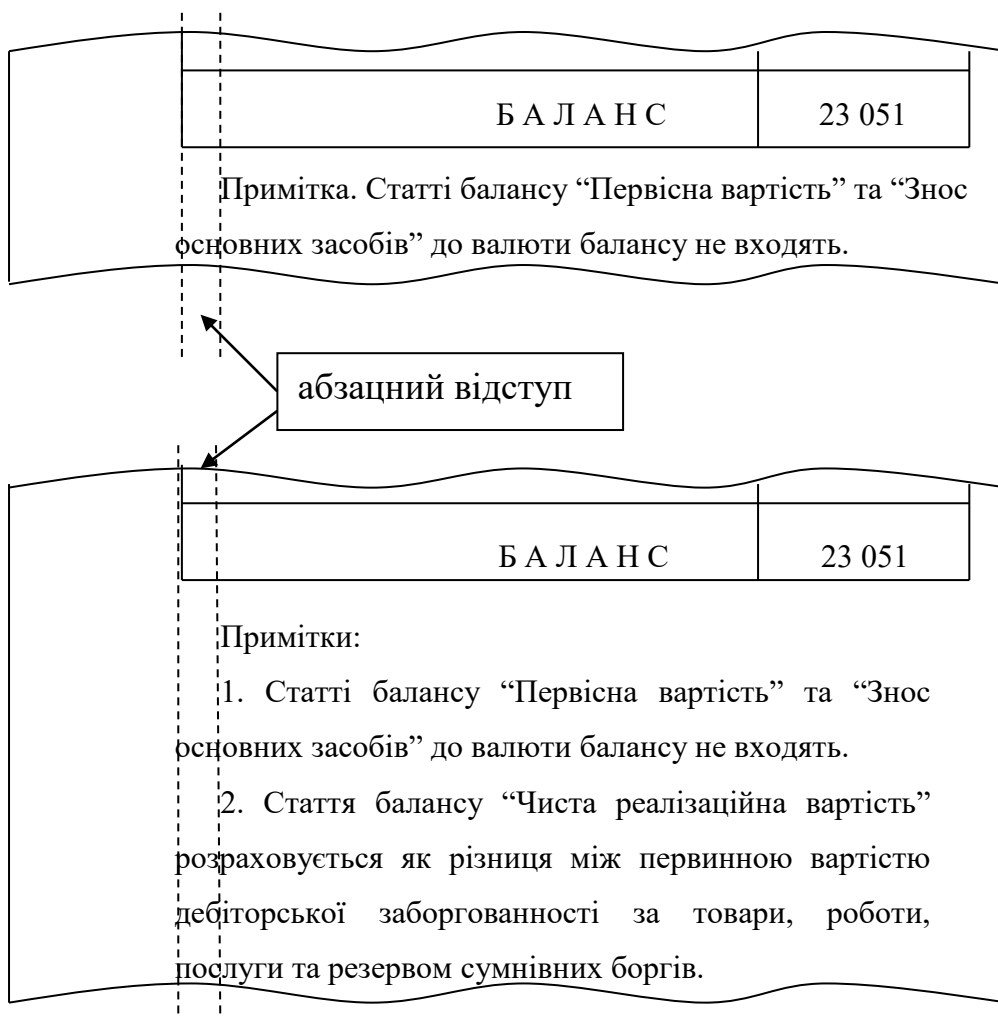
Після останнього пункту перерахування ставиться крапка. Перерахування пишуть малими літерами з абзацного відступу.

За необхідності пояснення змісту тексту, таблиці чи ілюстрації, в роботі наводять примітки. Примітки розташовують безпосередньо після тексту, таблиці чи ілюстрації, до яких вони відносяться. Якщо примітка одна, її не нумерують.

Слово «Примітка» пишуть з великої букви з абзацного відступу, не підкреслюючи. Після слова «Примітка» ставлять крапку, і з великої букви в тому самому рядку наводять текст примітки.

Якщо має місце кілька приміток, то їх нумерують послідовно арабськими цифрами з крапкою. Після слова «Примітки» ставлять двокрапку, і з нового рядка, з абзацу, після номера примітки з великої букви наводять текст примітки.

ФОРМУЛИ ТА РІВНЯННЯ

У кваліфікаційній роботі формули та рівняння розташовують у центрі рядка безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються.

Формули та рівняння в роботі (за винятком формул і рівнянь,

наведених у додатках) варто нумерувати порядковою нумерацією в межах розділу. Номер формули чи рівняння складається з номера розділу й порядкового номера формули або рівняння, розділених крапкою.

Номер формули чи рівняння вказують на рівні формули або рівняння в дужках у крайньому правому положенні на рядку. Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів, що входять у формулу або рівняння, наводять безпосередньо під формулою в тій послідовності, у якій вони подані у формулі або рівнянні. Перший рядок пояснення починають з нового рядка без абзацного відступу словом «де», без двокрапки. Пояснення значення кожного символу і числового коефіцієнта варто давати з нового рядка, пояснювальні символи повинні бути написані на однаковій відстані від краю аркуша, рівняючись по першому символу.

Підрозділам і категоріям працівників.

$$\Delta \text{ФОП абс} = \text{ФОПф} - \text{ФОПпл}, \quad (3.6)$$

де $\Delta \text{ФОП абс}$ – абсолютне відхилення Фонду оплати праці на підприємстві;

ФОПф – фактичний Фонд оплати праці;

ФОПпл – плановий Фонд оплати праці.

Згідно статистичних даних, у ПАТ «Дніпро» на початок

приблизно 10 мм

$$D_{xx} = \sum \chi^2 - \frac{(\sum \chi)^2}{n}, \quad (1.1)$$

$$D_{yy} = \sum \gamma^2 - \frac{(\sum \gamma)^2}{n}, \quad (1.2)$$

$$D_{xy} = \sum \chi\gamma - \frac{\sum \chi \sum \gamma}{n}. \quad (1.3)$$

Що стосується переносу формул або рівнянь на наступний рядок, то перенос допускається тільки на знаках виконуваних операцій, причому, знак операції на початку наступного рядка повторюють. При переносі формули або рівняння на знаку операції множення застосовують знак «x» або «·».

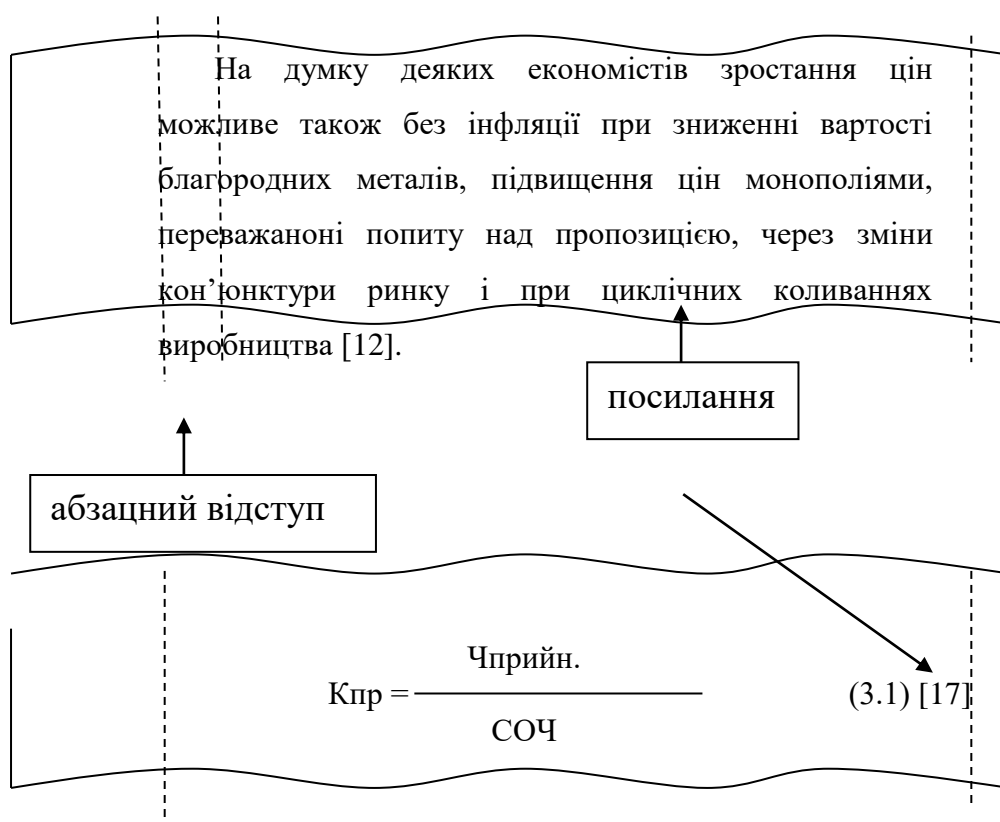
Якщо в роботі тільки одна формула або рівняння, їх нумерують порядковою нумерацією в межах розділу. Формули, що впливають одна з іншою і не розділені текстом, відокремлюють комою.

Відстань від тексту до формули і від формули або/і розшифровки формули до тексту – один рядок (приблизно в межах 10 мм).

ПОСИЛАННЯ

У тексті кваліфікаційної роботи допускається робити посилання на джерела в квадратних дужках із вказівкою порядкового номера джерела в переліку джерел.

У роботі можна посилатися на розділи, підрозділи, ілюстрації, таблиці, формули, рівняння, додатки, вказуючи при цьому їхні номери.

Якщо посилання наводяться в тексті, варто писати:

«...у розділі 2...»;

«... дивися підрозділ 2.4...»;

«...відповідно до підрозділу 2.3...»;

«...на рис. 1.5...» ;

«...у табл. 3.2...» ;

“...згідно табл. 3.2...” або “...виходячі із табл. 3.2...” ;

«...(див. табл. 3.2) ...» ;
«...за формулою (3.5)...» ;
«... у рівняннях (1.9) - (1.12)...» ;
«...у додатку Б...» або “...(додаток Б).”

Виходячи з табл. 3.2, можна зробити висновок, що

Коефіцієнт плинності кадрів на підприємстві можна визначити за формулою (3.5).

Розрахунково-платіжну відомість можна виконати за допомогою ПЕВМ (додаток Б).

ДОДАТКИ

Додатки варто оформляти як продовження кваліфікаційної роботи на її останніх сторінках.

Кожний додаток починається з нової сторінки. При цьому він повинен мати заголовок, написаний угорі сторінки малими літерами з першої великої симетрично щодо тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої повинно бути написане слово “Додаток» і велика буква, що позначає додаток.

Додатки варто позначати послідовно великими буквами українського алфавіту. Наприклад, “Додаток А”, “Додаток Б”.

5 ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ НА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ ПРОГРАМНО-ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ

Загальні положення

1. Перевірці на плагіат підлягають усі види випускних кваліфікаційних робіт. Перевірку випускних кваліфікаційних робіт студентів для освітнього ступеня(ОС) «Магістр» (освітньо-професійна програма) та ОС «Бакалавр» проводити за допомогою репозитарію КрНУ. Глибину вибірки встановити **п'ять років**. Для студентів, які навчаються за ОС «Магістр» (освітньо-наукова програма) перевірку випускних робіт здійснювати із залученням репозитаріїв, доступних у мережі Internet.

2. За критерій оригінальності творів приймається показник рівня унікальності тексту у відсотках, отриманий за допомогою програмно-технічних засобів перевірки на плагіаті збільшений на відсоток правомірних запозичень.

3. Перевірці підлягає **основна частина випускної кваліфікаційної роботи**. Результатом перевірки є висновок з наведеним відсотком унікальності тексту, який слід розуміти наступним чином:

– висока унікальність

для випускних кваліфікаційних бакалаврських робіт – більше 60 %;

для випускних кваліфікаційних магістерських робіт – більше 70 %;

– задовільна унікальність

для випускних кваліфікаційних бакалаврських робіт – 50–60 %;

для випускних кваліфікаційних магістерських робіт – 60–70 %;

– достатня унікальність

для випускних кваліфікаційних бакалаврських робіт – 40–50 %;

для випускних кваліфікаційних магістерських робіт – 50–60 %;

– дуже низька унікальність

для випускних кваліфікаційних бакалаврських робіт – менше 40 %;

для випускних кваліфікаційних магістерських робіт – менше 50 %.

4. Виявлені у тексті твору запозичення являються правомірними, якщо вони є:

– власними назвами (індивідуальними найменуваннями окремих об'єктів, найменуваннями установ, бібліографічними посиланнями на джерела та ін.);

– усталеними словосполученнями, що характерні для певної сфери знань;

– цитування, оформлені належним чином;

– самоцитуванням (фрагментами тексту, що належать автору твору, опубліковані або оприлюднені в електронній формі ним у інших творах);

– сталими методиками розрахунку елементів конструкцій, вузлів, характеристик, показників тощо;

– власними матеріалами, обули використані під час виконання бакалаврської роботи).

5. Студент, який виконав випускну кваліфікаційну роботу, яка має **високу, задовільну та достатню унікальність** тексту допускається до її захисту. Рівень унікальності випускної кваліфікаційної роботи враховується екзаменаційною комісією під час її оцінювання за допомогою корегуючого коефіцієнту k .

– висока унікальність – $k=1,1$;

– задовільна унікальність – $k=1,0$;

– достатня унікальність – $k=0,9$.

Підсумкова оцінка (ПО), яку студент отримує в результаті захисту, розраховується як:

$$ПО = k \cdot ОЗ$$

де $ОЗ$ – оцінка, отримана студентом під час захисту його випускної кваліфікаційної роботи.

Підсумкова оцінка з урахуванням корегуючого коефіцієнту не може перевищувати 100 балів.

6. Студент, випускна кваліфікаційна робота якого має дуже низьку унікальність, до захисту не допускається. За письмовою заявою студента робота повинна бути розглянута комісією, яка створюється за розпорядження завідувача кафедрою у складі трьох осіб з числа висококваліфікованих фахівців відповідної галузі знань.

Результат перевірки оформлюється відповідним протоколом, де зазначається коректність посилань або факт плагіату. Якщо посилання коректні, а ідеї та результати, отримані в результаті досліджень, є унікальними, студент може бути допущений до захисту. При цьому корегуючий коефіцієнт приймається $k=0,8$.

Якщо комісія виявляє факт плагіату, студент не допускається до захисту випускної кваліфікаційної роботи та має бути відрахований з університету.

7. Звіт, в якому наведено відсоток унікальності тексту роботи, є обов'язковим та наводиться у додатках до випускної кваліфікаційної роботи. В додатках також наводиться протокол роботи комісії для робіт, які мають дуже низьку унікальність та допущені до захисту.

Організація перевірки випускних кваліфікаційних робіт

1. Перевірку випускних кваліфікаційних робіт на плагіат проводять відповідальні по кафедрі, затверджені наказом по університету.

2. Графік перевірки випускних кваліфікаційних робіт визначається кафедрою.

3. Студент із закінченими розділами випускної кваліфікаційної роботи, що підлягають перевірці, звертається до відповідальної особи по кафедрі для перевірки унікальності тексту роботи. Розділи повинні бути сформовані у одному файлі форматів: * pdf, *.doc, *.docx, *.rtf. Назва файлу подається у форматі «ПІБ_група.docx» англійськими літерами.

Наприклад: Ivanenko_Petro_Oleksandrovich_E17-1.docx.

Разом з файлом студент надає заяву відповідного зразка.

4. Відповідальна особа відповідно до графіку, але **не пізніше п'яти робочих днів**, за допомогою програмно-технічних засобів виконує перевірку

наданих матеріалів, за результатами якої формує висновок про унікальність роботи.

5. Відповідальна особа по кафедрі зберігає в електронному вигляді висновки перевірки розділів випускної кваліфікаційної роботи в повному обсязі. Термін зберігання **один рік після випуску студента**.

6. Відповідальна особа по кафедрі роздруковує студенту аркуші висновку, які містять інформацію щодо результатів перевірки у відсотках та переліку посилань із запозиченими та вилученими джерелами та **затверджує їх своїм підписом**.

7. Студент має право за необхідності доопрацювати відповідні розділи випускної кваліфікаційної роботи та подати їх на повторну перевірку. Процедура перевірки в цьому випадку така ж сама.

8. Студент за результатами перевірки долучає в додаток до своєї випускної кваліфікаційної роботи звіт з найкращим результатом унікальності тексту своєї роботи.

9. Студент, що не має позитивного висновку про перевірку на унікальність випускної кваліфікаційної роботи, не допускається до передзахисту і повинен бути відрахований з університету.

10. Не пізніше ніж **за три дні до захисту**, студент, що пройшов передзахист, надає відповідальній особі на кафедрі, яка здійснює перевірку випускних кваліфікаційних робіт, файл з повною остаточною версією своєї випускної кваліфікаційної роботи починаючи з титульного аркушу разом з додатками. Робота повинна бути сформована у одному файлі форматів: *.doc, *.docx, *.rtf. Назва файлу подається у форматі «ПІБ_група_освітній ступінь.docx» англійськими літерами.

Наприклад: Ivanenko_Petro_Oleksandrovich_E17-1_magistr.docx.

Після отримання файлу, відповідальний по кафедрі **візує роздруковану випускню кваліфікаційну роботу**.

Студент, який вчасно не надав електронного варіанту роботи до захисту випускної кваліфікаційної роботи не допускається.

11. Відповідальна особа по кафедрі здає у навчально-методичний відділ електронний варіант випускних кваліфікаційних робіт **не пізніше чим за два тижні** після завершення захистів.

Відповідальна особа по кафедрі **несе персональну відповідальність** за ідентичність електронної та паперової версій випускної кваліфікаційної роботи.

6 ПІДГОТОВКА ТА ПОРЯДОК ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ «МАГІСТР»

Допуск до захисту кваліфікаційної роботи у ЕК здійснюється завідувачем кафедри, який приймає позитивне рішення на основі підсумків попереднього захисту роботи. Допуск підтверджується візою завідувача кафедри на титульному аркуші пояснювальної записки. Кваліфікаційна робота, в якій виявлено принципові недоліки та суттєві відхилення від вимог державних стандартів, до захисту в ЕК не допускаються.

Слід пам'ятати, що кваліфікаційна робота освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» належить до науково-практичних робіт і її результати мають бути апробовані на конференціях.

Перелік документів, які представляються студентом до захисту кваліфікаційної роботи освітнього ступеня «магістр».

Після завершення написання кваліфікаційної роботи студент має сформувати необхідний комплект документів, які представляються до захисту.

1. Кваліфікаційна робота освітнього ступеня «магістр». До переплетення робота повинна бути підписана студентом, пройти нормоконтроль. Після переплетення робота підписується керівником та завідувачем кафедри.

2. Відгук наукового керівника. Для написання відгуку керівникові надається повністю завершена кваліфікаційна робота, яка пройшла попередній захист та нормоконтроль. Відгук має містити висновок про можливість допуску кваліфікаційної роботи освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» до захисту у ЕК.

Вносити будь-які зміни або виправлення в роботу після отримання відгуку керівника забороняється. Відгук керівника додається і не підшивається до кваліфікаційної роботи.

Гарант освітньо-професійної програми «Економіка» освітнього ступеня магістр перевіряє подану студентом кваліфікаційну роботу на предмет відповідності компетентностям і програмним результатам підготовки магістрів.

Завідувач кафедри після ознайомлення з відгуком керівника кваліфікаційної роботи, гаранта освітньо-професійної програми «Економіка» і самою роботою вирішує питання про її допуск до захисту та направлення на рецензію.

3. Рецензія.

Якщо студент допущений до захисту кваліфікаційної роботи освітнього ступеня «магістр», кафедра видає йому направлення до *рецензента*. Рецензії

додаються і не підшиваються до кваліфікаційної роботи. Вносити будь-які зміни або виправлення в кваліфікаційної роботу після отримання рецензій забороняється.

4. Акт про впровадження результатів роботи.

Акт про впровадження результатів роботи додається і не підшивається до кваліфікаційної роботи.

5. Презентація роботи здійснюється у програмі Power Point або у текстовому редакторі. Презентація має містити: титульний аркуш, мету, завдання, об'єкт, предмет роботи, основні її результати, що виносяться на захист.

Роздрукована презентація (до 15 слайдів, включаючи титульний аркуш) переплітається окремо та додається до роботи.

6. Ксерокопії статей та тез доповідей за результатами проведеного в кваліфікаційній роботі освітнього ступеня «магістр» дослідження.

7 РЕЦЕНЗУВАННЯ ТА ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Послідовність захисту кваліфікаційної роботи освітнього ступеня «магістр»:

1. Студент має бути присутнім за 1 годину до початку захисту перед ЕК.

2. Захист починається з оголошення секретарем ЕК прізвища, імені та по-батькові студента, теми його кваліфікаційної роботи та загальних результатів навчання за програмою (кількість оцінок «відмінно», «добре», «задовільно»), здобутків студента (наукових, творчих, рекомендації випускової кафедри) – до 1 хвилини.

3. Доповідь студента (10–15 хвилин) з використанням ілюстративного матеріалу винесеного на презентацію.

4. Відповіді на запитання членів комісії (до 15 хвилин) .

5. Оголошення секретарем ЕК відгуку керівника.

6. Оголошення секретарем ЕК рецензій на кваліфікаційної роботу.

7. Відповіді студента на зауваження керівника роботи, та рецензентів (до 3 хвилини).

8. Оголошення голови ЕК про закінчення захисту.

Усі студенти, повинні бути повною мірою обізнані із загальною частиною роботи і готові до запитань членів комісії не тільки з індивідуальної, а й із загальної частини роботи.

Доповідь під час захисту кваліфікаційної роботи освітнього ступеня «магістр».

Доповідь кваліфікаційної роботи освітнього ступеня «магістр» має бути змістовною і містити головні результати дослідження.

Зазвичай доповідь починають зі слів «Шановний голову та члени Екзаменаційної комісії! До Вашої уваги пропонується доповідь за результатами проведеного в кваліфікаційній роботі освітнього ступеня «магістр» дослідження на тему «...».

Далі розкривається актуальність роботи, мета, завдання, об'єкт, предмет та база дослідження. Необхідно окремо зупинитися на науковій новизні представленого дослідження, виокремити головні її елементи. Після вступної частини здійснюється виклад матеріалу відповідно до структурно-логічної схеми з представленням ілюстративних даних на слайдах презентації, які підтверджують або доповнюють результати дослідження. Доповідати результати дослідження необхідно з уточненнями та підтвердженням їх новизни, чітко визначаючи теоретично-практичні положення, що належать магістранту та винесені на захист. Закінчувати доповідь доцільно на основі висновків та рекомендацій згідно з завданнями дослідження. Наприкінці доповіді необхідно вказати власні опубліковані праці та закінчити доповідь словами: «Дякую за увагу, доповідь закінчено».

Після заключного слова здобувачеві задаються питання щодо теоретичних і практичних аспектів кваліфікаційної роботи, розуміння основних понять, уточнення результатів та висновків.

Вимоги до презентації. Для представлення кваліфікаційної роботи освітнього ступеня «магістр» студент повинен підготувати доповідь та представити 8–12 слайдів, що ілюструють проведене дослідження.

Структура презентації:

- 1) титульний аркуш, де зазначається тема роботи, автор та науковий керівник (1 слайд);
- 2) актуальність, мета, завдання, предмет та об'єкт дослідження (1 слайд);
- 3) елементи наукової новизни (1 слайд)
- 4) основні результати дослідження включно з розділом 3 (5–8 слайдів);
- 5) висновки (1 слайд)

8 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ «МАГІСТР»

Результати захисту кваліфікаційних робіт визначаються оцінками національної шкали («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкали ECTS (A, B, C, D, E, Fx) з урахуванням теоретичної, наукової та практичної підготовки студентів. Рішення ЕК про оцінку результатів захисту кваліфікаційних робіт, а також про видачу випускникам дипломів (дипломів

з відзнакою) про закінчення університету, отримання вищої освіти та здобуття певної кваліфікації приймається на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів комісії, які брали участь у її засіданні. При однаковій кількості голосів голова комісії має вирішальний голос. Оцінки виставляє кожен член комісії, а голова підсумовує їх результати по кожному студенту. Рішення ЕК про оцінку результатів захисту кваліфікаційних робіт, а також про видачу випускникам дипломів (звичайних або з відзнакою) голова ЕК оголошує студентам в день захисту.

Повторний захист роботи з метою підвищення оцінки не дозволяється.

Студент, який не захистив кваліфікаційну роботу, наказом керівника ЗВО відраховується з університету як такий, що не пройшов державної атестації.

Дипломи з відзнакою, незалежно від результатів навчання на попередньому рівні вищої освіти, видаються здобувачам вищої освіти, якщо:

- відсоток підсумкових балів від 90 до 100 з усіх кредитних модулів, курсових проєктів (робіт) та практик складає не менше ніж 75%;
- з інших кредитних модулів, курсових проєктів (робіт) та практик здобувачем вищої освіти отримані підсумкові бали від 74 до 82;
- за захист кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти отримав від 90 до 100 балів;
- здобувач вищої освіти має високі досягнення в науковій або творчій (для творчих напрямів, спеціальностей) роботі;
- є рекомендація випускової кафедри про видачу здобувачеві вищої освіти диплома з відзнакою.

Підвищення оцінки семестрового контролю або атестації шляхом перескладання за дозволом проректора з НПМР не дає права на отримання диплома з відзнакою. Якщо результати захисту кваліфікаційної роботи не відповідають вимогам державних стандартів і встановленим критеріям, здобувачеві вищої освіти за рішенням ЕК виставляється найнижча оцінка за кожною з прийнятих шкал, наприклад, “незадовільно” та FX.

Здобувач вищої освіти, який не захистив кваліфікаційну роботу наказом ректора відраховується з Університету як такий, що не пройшов атестації. Йому видається академічна довідка встановленого зразка із зазначенням усіх підсумкових оцінок за термін навчання за відповідною програмою певного освітнього рівня, а також результатів захисту кваліфікаційної роботи.

Рейтингова система оцінювання для кваліфікаційної роботи включає оцінювання:

- **якості кваліфікаційної роботи** – оцінюється якість пояснювальної записки, текстового та графічного (ілюстративного) матеріалу, зокрема: сучасність та обґрунтування прийнятих рішень, правильність застосування методів аналізу і розрахунку, якість оформлення, виконання вимог нормативних документів, якість графічного матеріалу і дотримання вимог стандартів тощо;

- захисту кваліфікаційної роботи – оцінюється якість доповіді, ступінь володіння матеріалом, ступінь обґрунтування прийнятих рішень, вміння захищати свою думку тощо.

Основними критеріями оцінювання кваліфікаційної роботи ОС «магістр» є:

- чіткість, повнота та послідовність розкриття кожного питання плану і теми роботи в цілому;
- науковість стилю викладання;
- відсутність орфографічних і синтаксичних помилок;
- правильне оформлення роботи відповідно до стандартів.

Основними показниками, що впливають на оцінку кваліфікаційної роботи і належать до її *змістовної частини* є:

- виконання дослідження на актуальну тему;
- досягнення поставленої мети роботи та відповідних до неї завдань;
- логічність побудови структури роботи та вміння систематизувати і структурувати матеріал;
- вміння узагальнювати, робити висновки, зіставляти різні точки зору з обраного питання;
- відповідність плану і змісту роботи її темі;
- наявність у кваліфікаційній роботі практичних рекомендацій та обґрунтування запропонованих автором рішень, а також елементів наукової новизни;
- аналіз достатньої кількості літературних джерел з обраної тематики;
- самостійність виконання кваліфікаційної роботи;
- наявність у роботі наукової новизни, обґрунтованої та підтвердженої дослідженнями.

Основними показниками, що впливають на оцінювання кваліфікаційної роботи і належать до *якості оформлення*, є:

- використання студентом сучасних комп'ютерних технологій;
- грамотне, стилістично правильне оформлення кваліфікаційної роботи та відповідність викладеного матеріалу науковому стилю, використання наукової термінології;
- наявність та точність відображення посилань на літературні джерела;
- відсутність орфографічних і пунктуаційних помилок;
- правильне оформлення змісту кваліфікаційної роботи;
- дотримання усіх вимог щодо оформлення кваліфікаційної роботи (текст роботи, подання графічного матеріалу, таблиць, додатків, переліку посилань, формул).

Якісні критерії оцінювання кваліфікаційної роботи наведено в табл. 1.

Таблиця 1 - Шкала оцінювання кваліфікаційної роботи магістра

№ пор.	Критерій	Шкала оцінювання	Максимальна кількість балів
1	2	3	4
1	Теоретичне обґрунтування	0 – теоретичне обґрунтування відсутнє або не відповідає спрямованості завдання; 10 – недостатньо розкриті наведені поняття, терміни та категорії, поверхнево описані прийоми та методи, відсутні формули визначення показників та не обґрунтовано їх вибір; 15 – повно, усебічно обґрунтовані поняття, терміни та категорії, вичерпно описані прийоми та методи, наведені формули для визначення показників, обґрунтовано вибір методичних підходів щодо розрахунку показників і розв’язання завдання.	15
2	Наукова новизна одержаних результатів	5 - без достатнього обґрунтування; 25 - наявність у кваліфікаційній роботі детального обґрунтування запропонованих автором рішень, а також елементів наукової новизни, оприлюднення результатів наукових досліджень за темою;	25
3	Здійснення розрахунків	0 – не здійснено необхідних обчислень, розрахунки проведено з грубими помилками; 10 – результати розрахунків та обчислень є правильними, проте їх здійснення не деталізоване, або ж розрахунки й обчислення містять незначні помилки; 20 – розрахунки проведені правильно, вибрано доцільний спосіб визначення показників, опис розрахунків та обчислень деталізований (розрахунки наведено покроково, з використанням умовних позначень, років тощо, інших символів, із зазначенням одиниць вимірювання)	20

4	Використання табличного та графічного методів	0 – у процесі розв’язання завдання табличний і графічний методи не використовувались; 5 – не достатньо повно обґрунтовано вибір способів унаочнення, застосовані форми таблиці та види графіка не раціональні, структурні елементи таблиць і графіків за змістом виконані неправильно, порушено статистичні вимоги до оформлення табличного та графічного матеріалу; 10 – обґрунтовано вибір графічних способів подання інформації, вибрано раціональні форми таблиці та види графіка, структурні елементи таблиць і графіків за змістом та їх оформлення відповідає статистичним вимогам.	10
5	Формулювання висновків, практична значущість	0 - висновки відсутні; 10 – висновки характеризуються поверхневістю та не відображають усіх результатів розрахунків; 20 – висновки глибокі та логічні, базуються на результатах розрахунків, а також демонструють володіння студентом проблематикою; практична значущість детально обґрунтована	20
6	Правильність оформлення	0 – шрифт та інтервал не відповідають установленим вимогам, неправильне оформлення формул тощо. 10 – грамотне, стилістично правильне оформлення кваліфікаційної роботи та відповідність викладеного матеріалу науковому стилю, використання наукової термінології; оформлення роботи та списку літературних джерел відповідає вимогам, структура роботи відповідає вимогам	10

Основними показниками, що впливають на оцінку кваліфікаційної роботи і належать до *процесу її захисту*, є:

- чіткість, дотримання регламенту та висвітлення основних результатів дослідження, що викладені у кваліфікаційній роботі, – під час її презентації ЕК;
- глибина знань, які студенти демонструють у тексті роботи, слайдів та у відповідях на запитання;

- відповідність доповіді слайдам презентації;
- здатність правильно відповідати на поставлені під час захисту запитання та аргументовано викладати власну точку зору;
- присутність у представленому дослідженні наукової новизни, спроможність її подання, доведення та обґрунтування;
- прояв набутих теоретичних знань студента у практичних навичках під час виконання роботи;
- рівень розуміння змісту роботи та проблеми, яка в ній розглядається;
- глибина володіння питаннями, що виносяться на захист роботи;
- наявність статей, тез доповідей за результатами виконаного дослідження;
- чіткість і логічність відповідей на запитання, вміння інтегрувати, адаптувати і надавати набуті практичні та теоретичні знання;
- знання доповідачем науково-практичних досліджень вітчизняних та зарубіжних учених та методичних підходів згідно з темою роботи.

Виконання та дотримання усіх вищеперерахованих показників під час захисту кваліфікаційної роботи відповідає оцінці «відмінно», підсумкова оцінка формується з врахуванням: оцінок керівника, рецензента, голови та членів екзаменаційної комісії.

**ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ У
СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ**
з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015
«Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: один автор	1. Горбунова А. В. Управління економічною захищеністю підприємства: теорія і методологія монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 240 с. 2. Дробот О. В. Професійна свідомість керівника : навч. посіб. Київ : Талком, 2016. 340 с.
Два автори	1. Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 196 с. 2. Горошкова Л. А., Волков В. П. Виробничий менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 131 с.
Три автори	1. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології: навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2015. 312 с. 2. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с.
Чотири автори	1. Інновації : навч. посіб. / Гуревич Д. Т., Чебан О. С., Грибан О. М., Макарова В. В. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 389 с.
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с. 2. Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ : ЦУЛ, 2016. 232 с.
Без автора	1. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України / за заг. ред. Т. А. Латковської. Київ : ЦУЛ, 2017. 176 с. 2. Сучасне суспільство: філософсько-правове дослідження актуальних проблем : монографія / за ред. О. Г. Данильяна. Харків : Право, 2016. 488 с.
Багатотомні видання	1. Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків : Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с.
Автореферати дисертацій	1. Кулініч О. О. Право людини і громадянина на освіту в Україні та конституційно-правовий механізм його реалізації : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02. Маріуполь, 2015. 20 с.
Дисертації	1. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон.

	наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.
Законодавчі та нормативні документи	<p>1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2015. 98 с.</p> <p>2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145- VIII. <i>Голос України</i>. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22.</p> <p>3. Повітряний кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2011. № 48-49. Ст. 536.</p>
Архівні документи	<p>1. Лист Голови Співки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Співки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. <i>ЦДАГО України</i> (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71.</p> <p>2. Наукове товариство ім. Шевченка. <i>Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України</i>. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.</p>
Стандарти	<p>1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація).</p> <p>2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с.</p>
Каталоги	<p>1. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Землянщина. Харків, 1996. 64 с.</p> <p>2. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін. ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.</p>
Бібліографічні покажчики	<p>1. Боротьба з корупцією: нагальна проблема сучасності : бібліогр. покажч. Вип. 2 / уклад.: О. В. Левчук, відп. за вип. Н. М. Чала ; Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 60 с.</p> <p>2. Микола Лукаш : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10).</p>
Частина видання: книги	<p>1. Коломоєць Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України</i> : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. Київ, 2009. С. 195–197.</p> <p>2. Алексєєв В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні</i> монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.</p>
Частина видання: матеріалів конференцій (тези, доповіді)	<p>1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. <i>Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації</i> : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136.</p> <p>2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. <i>Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених</i> : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137.</p>

Частина видання: довідкового видання	<p>1. Кучеренко І. М. Право державної власності. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 673.</p> <p>2. Пирожкова Ю. В. Благодійна організація. <i>Адміністративне право України</i> : словник термінів / за ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55.</p>
Частина видання: продовжуваного видання	<p>1. Коломоєць Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формулювання їх застосування. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46.</p>
Частина видання: періодичного видання (журналу, газети)	<p>1. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5. 4. Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. <i>Юридичний вісник України</i>. 2017. 20-26 жовт. (№ 42). С. 14–15.</p> <p>2. Bletska D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe₂: ab initio modeling and comparison with experiment. <i>Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics</i>. 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108.</p>
Електронні ресурси	
Книги	<p>Ілляшенко С. М., Шипуліна Ю. С. Товарна інноваційна політика : підручник. Суми : Університетська книга, 2007. 281 с. URL: ftp://lib.sumdu.edu.ua/Books/1539.pdf (дата звернення: 10.11. 2017).</p>
Періодичні видання	<p>Клітна М. Р., Брижань І. А. Стан і розвиток органічного виробництва та ринку органічної продукції в Україні. <i>Ефективна економіка</i>. 2013. № 10. URL: http://www.m.nayka.com.ua/?op=1&j=efektyvnaekonomika&s=ua&z=2525 (дата звернення: 12.10.2017).</p> <p>Neave H. Deming's 14 Points for Management: Framework for Success. <i>Journal of the Royal Statistical Society. Series D (The Statistician)</i>. 2012. Vol. 36, № 5. P. 561–570. URL: http://www2.fiu.edu/~revellk/pad3003/Neave.pdf (Last accessed: 02.11.2017).</p> <p>Colletta L. Political Satire and Postmodern Irony in the Age of Stephen Colbert and Jon Stewart. <i>Journal of Popular Culture</i>. 2009. Vol. 42, № 5. P. 856–874. DOI: 10.1111/j.1540-5931.2009.00711.x.</p>
Сторінки з веб-сайтів	<p>Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? <i>Екологія життя</i> : веб-сайт. URL: http://www.eco-live.com.ua (дата звернення: 12.10.2017).</p>

**Приклад оформлення титульного аркуша пояснювальної записки
до кваліфікаційної роботи**

Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського
Факультет економіки і управління
Кафедра економіки

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

**до кваліфікаційної роботи
магістра з економіки**

на тему:

**АДАПТИВНЕ УПРАВЛІННЯ АНТИКРИЗОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ
ПІДПРИЄМСТВА**

Виконала : студентка 6 курсу
групи ЕК-2_-1мз
спеціальності 051– економіка
(освітньо-професійна програма економіка)
XXXXXXXXXX
Керівник XXXXXXXXXXXX
Рецензент XXXXXXXXXXXX

Кременчук – 202_ року

Приклад оформлення завдання на кваліфікаційну роботу

Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського
Факультет економіки і управління
Кафедра економіки
Освітній ступінь - магістр
Спеціальність 051 – економіка
Освітньо-професійна програма – економіка

“Затверджую”
зав. кафедрою економіки
_____ О.І.Маслак
«___» _____ 202__ року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу студентки
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

1. Тема кваліфікаційної роботи

Адаптивне управління антикризовим потенціалом підприємства

керівник роботи к.е.н., доц. XXXXXXXX

затверджені наказом ЗВО від 18.11.2021 р. № 657-3

2. Строк подання студенткою роботи – грудень 202х року

3. Вихідні дані до роботи Методичні рекомендації щодо виконання кваліфікаційної роботи для студентів спеціальності – економіка освітньо-професійної програми – економіка освітнього ступеня - магістр

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

Теоретико-методичні засади адаптивного управління антикризовим потенціалом підприємств

Аналіз фінансово-господарської діяльності КП «Теплоенерго»

Розвиток адаптивного управління антикризовим потенціалом КП «Теплоенерго»

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) Елементи механізму реалізації стратегії формування антикризового потенціалу підприємства;

Динаміка основних показників діяльності КП «Теплоенерго» за 2016 – 2020 р.р.; Динаміка реалізації теплової енергії, що постачалася споживачам; Аналіз ліквідності балансу КП «Теплоенерго»;

Динаміка інтегрального показника оцінки кризового стану КП «Теплоенерго»; Оцінка ймовірності банкрутства в контексті оцінки результативності антикризового управління КП «Теплоенерго»;

Результативні показники інтегральної моделі оцінки антикризового потенціалу КП «Теплоенерго»; Алгоритм формування інтегрального показника антикризового потенціалу підприємства; Прогноз за екстраполяцією лінії тренду інтегрального показника антикризового потенціалу підприємства

Продовження додатку В

6. Консультанти розділів роботи

Розділ, параграф	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
3	доц. ХХХХХХ	08.09.202хр.	22.11.202хр.

7. Дата видачі завдання

08.09.202хр.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Вибір теми кваліфікаційної роботи	Вересень 202хр.	Виконано
2.	Складання плану роботи та його затвердження у наукового керівника	Вересень-жовтень 202хр.	Виконано
3.	Аналіз літературних джерел за темою дослідження	Жовтень 202хр.	Виконано
4.	Аналіз економічних та фінансових показників діяльності підприємства	Жовтень – листопад 202хр.	Виконано
5.	Написання роботи	Жовтень – листопад 202хр.	Виконано
6.	Отримання відгуку наукового керівника	Грудень 202хр.	Виконано
7.	Передзахист роботи	Грудень 202хр.	Виконано
8.	Отримання рецензії	Грудень 202хр.	Виконано
9.	Захист роботи	Грудень 202хр.	Виконано

Студентка

_____

(підпис)

XXXXXXXXX

(прізвище та ініціали)

Керівник роботи

_____

(підпис)

XXXXXXXXX

(прізвище та ініціали)

Нормоконтроль

_____

(підпис)

XXXXXXXXX

(прізвище та ініціали)

Методичні вказівки щодо підготовки кваліфікаційної роботи магістра для студентів денної та заочної форм навчання зі спеціальності 051 «Економіка» освітньо-професійної програми «Економіка»

Укладачі   д.е.н., проф. Ольга МАСЛАК
                                      к.е.н., доц. Наталя ГРИШКО
                                      к.е.н.,   Ольга Глазунова

Відповідальний за випуск   д.е.н., проф. Ольга МАСЛАК

Підп. до друк. _____ Формат 60 x 84 1/16. Папір тип. Друк ризографія.
Ум. друк. арк. _____. Наклад _____ прим. Зам. № _____. Безкоштовно.

Редакційно-видавничий відділ
Кременчуцького національного університету
імені Михайла Остроградського
вул. Першотравнева, 20, м. Кременчук, 39600